

Ztroskotanci a samozvanci

I když někteří představitelé buržoazního světa hovoří o nutnosti ideového smíru, nic nesvědčí o tom, že by imperialismus sám ideově odzbrojoval, řekl na XV. sjezdu naší strany generální tajemník ÚV KSČ soudruh Gustáv Husák. Zdůraznil, že imperialismus naopak hledá nové formy a metody k rozvinutí antikomunistické ofenzivy, k rozrušení jednoty socialistických zemí, stupňuje útoky proti CSSR a jiným socialistickým zemím, zejména proti Sovětskému svazu.

„Napadají nás proto,“ připomněl dále soudruh G. Husák, „že budujeme socialismus na leninských principech, socialismus, který v naší praxi ztělesňuje vše ušlechtilé, pokrokové a humánní. Napadají nás za to, že uskutečňujeme ideály, za které bojovali, strádali a umírali nejlepší synové a dcery našich národů, za něž bojují skuteční revolucionáři na celém světě.“

Denně se přesvědčujeme o pravdivosti těchto slov.

Buržoazie nenávidí socialismus už proto, že rozbil mýtus o věčnosti kapitalistického panství, že skoncoval s vykořisťováním člověka člověkem, že učinil dostupným všemu lidu to, co si chce pro sebe udržet jen privilegovaná vrstva bohatých.

V zoufalém pudu sebezáchovy bije buržoazie kolem sebe hlava nehlava, dělá všechno možné a neštít se ničeho, aby zastavila revoluční proces.

Ve své snaze zabrzdit proces svého neodvratného konce hledá buržoazní reakce nejružnější metody, čímž by chtěla svůj zánik zvrátit či oddálit. Brutální formy antikomunismu střídá s méně průhlednějšími. Jednou z nových metod je »vylepšování« socialismu, čímž buržoazie rozumí deformace socialismu a jeho postupnou likvidaci.

Do »svaté štvanice« proti myšlenkám komunismu, o níž hovořili už autoři Komunistického manifestu, angažují dnes vládnoucí buržoazní třídy celý svůj rozsáhlý státní a propagandistický aparát. Jejím humbukem chtějí nejenom odpoutat pozornost od bolavých ran a nemoci současného kapitalismu.

Hlavním posláním tohoto novodobého křížáckého tažení je odradit lidové masy kapitalistických zemí od pokusů dožadovat se změn, tím spíše změn revolučních. Jeho posláním i úkolem je pacifikovat lidové protikapitalistické hnutí, morálně podlomit a zlomit jakékoliv hnutí levicové, rozbíjet je, imunizovat pracující před myšlenkami vědeckého socialismu, utvrdit v povědomí lidu představy, jako by kapitalismus byl společenský systém jediné možný, trvalý a věčný.

Skála prostředků, kterými reakce světu tento účel, je velmi výmluvná: od diskriminačních zákonů namířených proti levicové smýšlejší lidem, jako je tomu v Německé spolkové republice, přes zákaz činnosti dělnických stran v průmyslových závodech, jako je tomu ve Francii, přes nejrozmanitější metody špehování a perzekvování pokrokové smýšlejší lidí, jak tím prosluly moderní dějiny USA, až po nejkrvavější represálie, kterými se »vyznačují« proamerická loutka Pinochet.

Mezinárodní reakce jsou dobře jakékoli prostředky a jakékoli spojení. Korumpuje kohokoli, kdo se zkorumpovat dá, podplácí, skupuje, počítá i s odpadlíky a dezertéry z táboru protivníka. Verbují emigranty, ale i různé ztroskotance žijící v socialistických zemích, ty, kteří jsou z jakýchkoli důvodů svých třídních, reakčních zájmů, z důvodů ješitnosti či slavomamství, renegátství a notorické bezcharakternosti svolní propůjčit svá jména třeba čertu.

□ □

Ve svém zavlíem boji proti pokroku se mezinárodní reakce pokouší vytvořit zdánlivě široké antikomunistické fronty, do níž se snaží zavleci vedle otevřených zrádců i kolísající a dezorientované jednotlivce či skupiny, leckdy se halící do masky »levicové« či »komunistické«. Snaží se často o nemožné — oživit i politické mrtvolky, a to jak v řadách emigrantů ze socialistických zemí, tak i v řadách zbytků třídních nepřátel v těchto zemích, odrodilců, až po různé kriminální a asociální živly. Jednou z forem této »dojemné« spolupráce je fabrikování všemožných pamfletů, dopisů, protestů a jiných tuctových pomluv, které jsou vydávány za hlas těch či oněch »opozitních« jednotlivců či skupinek a s velkým povykem a koordinovaným způsobem rozšiřovány po kapitalistickém světě.

Sem patří i nejnovější pamflet, tzv. charta 77, který skupinka lidí z řad zkrachovalé československé reakční buržoazie a také z řad zkrachovalých organizátorů kontrarevoluce 1968 na objednávku antikomunistických a sionistických centrál předala jistým západním agenturám.

Jde o protistátní, protisocialistický, protilidový a demagogický hanopis, který hrubě a lživě pomlouvá československou socialistickou republiku a revoluční vymoženosti lidu. Jeho autoři obviňují naši společnost, že v ní není život uspořádán podle jejich buržoazních a elitářských představ.

Tito samozvanci pohrdají lidem, jeho zájmy, jím volenými zastupitelskými orgány a osobují právo zastupovat náš lid, žádají »dialog s politickou a státní mocí« a dokonce chtějí hrát úlohu jakéhosi »prostředníka v případných konfliktních situacích«. Existenci socialismu v naší zemi bere pamflet v úvahu jen v jediném případě — v názvu republiky. Vystupuje z kosmopolitních pozic, z třídních pozic poražené reakční buržoazie a odmítá socialismus jako společenský systém.

Autoři pamfletu se demagogicky dovolávají jakoby mimo čas a prostor takových »důležitých« civilizačních hodnot, k nimž v dějinách směřovalo úsilí mnoha pokrokových sil, jako jsou svobody a práva lidí. Ano, náš socialistický stát vyhlásil a v mezinárodních dokumentech i zákonech země zaručil a v praxi naplňuje nejširší práva a svobody — pro pracující lid, hospodáře této země. Inspirátoři pamfletu však mají za stejné slovy na mysli něco zcela jiného — horují za »práva a svobody« pro zbytky poražené buržoazní reakce. Jde jim o taková »práva a svobody«, které by jim umožnily, aby mohli znovu volně organizovat protistátní a protisocialistickou činnost, hlásat antisovětskismus a znovu se pokusit o rozbití socialistické státní moci.

Po debaklu, který reakce u nás utrpěla v roce 1948 i o dvacet let později, chtějí tito donkichoti prostě zasít semena nového kontrarevolučního dobrodružství, uvrhnout naši socialistickou společnost do chaosu a nejistoty.

Úsilí mnoha pokrokových sil v čele s komunisty, avantgardou lidského pokroku, skutečně vybojovalo mnohé důležité »civilizační hodnoty«, vybojovalo je však nikoliv pro buržoazii, ale na buržoazii. Na imperialismu, na kolonialismu, na fašistických režimech, vybojovalo je pro lid. Tak tomu bylo i v našich dějinách.

Náš lid, věren svému poučení z krizových let, žádné právo na novou kontrarevoluční šanci nemíní dát nikomu a nedá ji. Jak nejdříve připomněl soudruh G. Husák, kontrarevoluci u nás růže nepokvetou.

Obsah pamfletu není však svým pomlouvačným charakterem ani nový, ani zajímavý. Dějiny antikomunismu znají pamflety ještě reakčnější. Jejich bubliny však vždy zakrátko zákonitě splaskly, ať měly své autory, anebo to byly podvrhy, ať se s jejich původem spojovalo jméno neznámé či známé.

Všechno, co je proti socialismu, je jim dobré. Jako příklad je možné uvést humbuk, který v roce 1967 spustil buržoazní tisk s tzv. manifestem československých spisovatelů. Tvrdilo se, že pamflet podepsalo několik set našich spisovatelů a umělců. Britský list Sunday Times dokonce psal, že »original je v bezpečných rukou na Západě« a že »seznam signatářů v současné době neuveřejníme, aby se zabránilo represáliím ze strany režimu«. Pařížský Le Monde utřel ostudu, když autoritativně vyloučil pochybnosti o individualitě podpisů. Ostudu utrpěla i britská rozhlasová a televizní stanice BBC, která uspořádala půlhodinovou besedu dokazující pravost pamfletu, a na lep sedli i západoněmečtí renomovaní spisovatelé Grass a Böll atd. Zesměšnilo se tehdy mnoho lidí a institucí. Po letech se k »manifestu« skromně přihlásil nějaký Pfaff, když se spoluemigrantům přiznal, že si pamflet sám vycucal z palce. O této blamáži už v Sunday Times, Le Monde a jinde ovšem pomlčeli. Účelu bylo však dosaženo: pošpinit socialistickou zemi, pomluvit socialismus. A v této věci sebevětší podlost dostane od buržoazie morální satisfakci. I příslušný honorář.

□ □

V případě nejnovějšího pamfletu se sice nejedná o podvrh, projevilo se však jednoznačně programové napojení ideových autorů i nápadná koordinovanost akce. Pamflet »byl« předán několika pečlivě vybraným západním listům, přiznává britský list Guardian: »V NSR byl rozšířen mezi zástupce hlavních západních listů,« napsal bonnský zpravodaj listu Times a dodal, že »zdroj, jenž jej (miněn je pamflet) dal k dispozici, si nepřeje být jmenován...« To chápeme, neboť by bylo každému jasné, že autoři pamfletu jsou agenty antikomunistických centrál.

Pamflet byl podle přesné dohodnutého scénáře současně zveřejněn na různých místech kapitalistického světa. Rozhodující úlohu sehrály antikomunistické centrály. Ostatně, což není jasné, kdo může stát za touto akcí? Ti, kteří se vydávají za autoři pamfletu, rozhodně takovým vlivem neopírají. Vydávají se za bojovníky za pokrok, ale zatím po uší uvízli ve službách nejčernější imperialistické reakce.

Jako na objednávku zapadl pamflet do pomlouvačné kampaně proti socialistickým zemím, kterou antikomunistické centrály už po řadu měsíců intenzivně rodmýchávají. Už jenom způsob, jakým byl zveřejněn, vůbec nenechá na pochybách o tom, že šlo o skutečnou objednávku zvenčí, do-

konce lze předpokládat, z jakého antikomunistického centra byla inspirována.

Tentokrát jsou buržoazní agentury indiskrétní a dovolávají se různých jmen, s nimiž reakční pamflet spojuje. Je to v politickém smyslu pestrá směsice lidských a politických ztroskotanců. Patří k nim V. Havel, člověk z milionářské rodiny, zavlí antisocialista, P. Kohout, věrný sluha imperialismu a jeho osvědčený agent, J. Hájek, zkrachovaný politik, který pod heslem neutrality chtěl vyčlenit náš stát ze společenství socialistických zemí, L. Vaculík, autor kontrarevolučního pamfletu 2000 slov, V. Šilhán, nastrčená figurka bloku kontrarevolučních sil, J. Patočka, reakční profesor, který se dal do služeb antikomunismu, P. Drtina, představitel předánorové reakce a buržoazní ministr spravedlnosti, V. Černý, notorický reakcionář, proslulý svým výrokem o »lucernách«, na nichž měli být v osmašedesátém věšení stoupenci socialismu, anarchistická a trockistická individua typu Uhla, organizátoři smutné známého K 231 a KAN, dále ti, kteří by chtěli náboženství zneužít k reakčním politickým záměrům, a jiní, kteří byli za konkrétní protistátní činnost v minulých letech pravoplatně odsouzeni.

V jedné kopě s nejčernější antikomunistickou reakcí se sešli i někteří exponáti pravicového revizionismu — mezinárodní dobrodruh F. Kriegel a jiní.

Jakési svérázné politické panoptikum, jehož herci už přestali být domácími divákům známí a zajímaví.

Pro antikomunistické centrály má však toto panoptikum stále ještě svou »cenu«. V těchto studenovělečných štábech dobře vědí, že už nelze ohlížet na lidi báchorkami o tom, jak »bolševici jedí děti«. Omléla se nejedna antikomunistická veta, nejeden buržoazní »komunistobijec« vyšel z módy. A tak najímají nové »bojovníky« z řad emigrantů a renegátů, z řad zbytků poražené buržoazie, různých odpadlíků, amorálních a deklasovaných živlů a pro všechny ty se teď našlo i nové módní slovo »disident«.

Revoluční hnutí poznalo ve svých dějinách nejednoho Mrvu, který se za jidášský groš stal přísluhovačem, donašečem a lokajem zrazujícím zájmy lidu. O ně a jím podobné se mezinárodní reakce ve své dějinné tendenzivě opírá i dnes.

Nejsou nové ani metody »literární diverze«. Před lety ji dostatečně otevřeně charakterizoval bývalý šéf americké špionáže Allan Dulles. »Musíme vystupňovat ideologický boj proti Sovětům, chceme-li ideologickou záškodnickou práci,« řekl. »Svého času dr. Goebbels, podle mého názoru talentovaný falzifikátor a demagog, prohlašoval, že v plynové komoře lze otrávit najednou několik set lidí, ale dobře udělanou lží milióny... Jak se to dělá? Velmi jednoduše: trochu inkoustu, mnoho starých archívů, skupinu neohrožených škrabálků a určitá suma dolarů...«

A tak světovou reakci má nyní vytažovat z bryndy už nejenom atomové vydráždění, jímž imperialisté zahájili studenou válku proti socialismu, ale i ideologická diverze. K ní využívají také »skupiny neohrožených škrabálků« a samozřejmě »určité sumy dolarů«. Socialismus se však nezalekl ani atomového vydráždění a před škrabálky reakčních pamfletů má tím spíše pro strach udělanou.

□ □

Socialistické země cílevědomě usilovaly a usilují o to, aby ve světě zavládlo nové klima, nové vztahy mezi zeměmi — navzdory všem studenovělečnickým. Jejich konstruktivní snažení úspěšně vyústilo na helsinské konferenci o evropské bezpečnosti a spolupráci. Závěrečný akt, který byl na ní přijat, zakotvuje principy politiky mírového soužití států rozdílných společenských soustav, dodržování zákonů a nevměšování se, zakotvuje neporušitelnost současných hranic v Evropě, zavazuje signatáře řešit všechny mezinárodní problémy jen a jen mírovými prostředky.

Mírová ofenzíva socialistických zemí má všeobecné sympatie přemnohých nekomunistů, socialistů a katolíků, protože je to politika, která prosazuje, aby mír, panující už čtvrté desetiletí, se stal mírem trvalým.

Tato politika se ovšem evidentně setkala s nevráživostí v řadách nejreakčnějších imperialistických kruhů, které by si z různých důvodů přály

obrátkit kolo historie zpět. A v tomto svorném reakčním komplotu proti zmírňování světového napětí má své žilisko v ohni také naše reakční emigrace a skupinka, která zůstala doma a jejímž úkolem je sloužit imperialismu z nitra našeho státu.

Čas jí není přízniv. Zůstala trčet jak omšelá kameny v horské bystřině, marně se pokoušejíc čelit přívalu vod. Dobrá se přes ní přelévá a ona obrůstá mechem zapomnění.

Jak ráda by dala času zpětný chod. V tom je zajedno se všemi těmi ve světě, kteří jsou vážně znepokojeni procesem zmírňování mezinárodního napětí a nejráději by viděli Evropu a svět znovu v propadlšti studené války. Před dvěma lety se pokoušely tyto síly zabránit uskutečnění helsinské konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě. Nepochodily. Nyní, kdy se podle rozhodnutí helsinské konference připravuje nová schůzka států, které podepsaly Závěrečný akt, a k níž má ještě letos dojít v Bělehradě, chtěly by vrhnout Evropu a svět zpět a z bělehradského setkání učinit nikoliv konstruktivní dialog o dalších cestách zmírňování napětí a rozvoje spolupráce mezi národy, ale jakési propagandistické kolbiště sloužící k útokům proti socialistickým zemím.

K tomu má posloužit i pamflet, opentlený několika nechvalně znějícími jmény. Jako jeden z mnoha podobných výrobků, k nimž si velkododavatelé vypůjčují jména všelijakých ztroskotanců z různých socialistických zemí. A jako součást četných kampaní vedených nyní tu s větší, tu s menší intenzitou proti tě či oně socialistické zemi. Liší se sice obsahem, nikoli však cílovým zaměřením.

Věru není těžké vytušit, kdo je jejich společným jmenovatelem, společným inspirátorem. Podle zákonné otázky »komu to slouží« vyplyne i zákonná odpověď: slouží to imperialismu, jde o nové tažení proti světovému socialismu.

Není to tažení první a zřejmě také ne poslední. Za tři desetiletí naší socialistické cesty jsme jich už zažili nemálo. Reakční propaganda vypustila o nás do světa už potoky lží.

Obzvláštní pozornosti »obšťastňuje« naši republiku po dubnu 1969, poté, když naše strana a náš lid úspěšně vykročily cestou stabilizace naší socialistické společnosti a jejího dalšího rozvoje. Domácí stejně jako zahraniční proroci, kteří nám věštili morové rány krize, jež teď otřásá kapitalistickým světem, už po léta marně čekají na splnění svých bláhových předpovědí. Klidná, dělná, tvůrčí atmosféra naší země ztroskotance doma i v zahraničí značně zneklidňuje, vede je k zoufalým až hazardním činům.

Komunistická strana československa překonala období chaosu a rozvratu, vyvedla naši společnost a lid z krize. Důsledně a tvořivě rozvíjí marxismus-leninismus, na svém XV. sjezdu dále rozpracovala a prohloubila program výstavby rozvinuté socialistické společnosti, program rozhojňující životní úroveň lidu, jeho politické a sociální jistoty, dále rozvíjela a rozvíjí socialistickou demokracii.

V období, kdy náš lid pod vedením strany s velkou odpovědností a obětavostí naplňuje svou každodenní práci linií a závěry XV. sjezdu, pár zvrážených ješitných ztroskotanců a samozvanců, ale ve skutečnosti agentů imperialismu typu Mlynáře, Kriegla, Havela, Hájka, Patočky, Vaculíka bez špetky cti a svědomí spřádá plány, které nemají a nemohou mít jiné poslání než přípravu nové kontrarevoluce. Lidé, kteří chtěli propašovat do našeho domova kontrarevoluci, už jednou dostali po zásluze. Musí si být přece vědomi, že jakékoli nové pokusy musí ztroskotat už v samém zárodku. Rok 1968 se opakovat nebude. Dnes plně platí gottwaldovské: Republiku si rozvracet nedáme!

Náš lid jde svou cestou. Cestou společenského pokroku, cestou socialismu. Cestou pevného přátelství se Sovětským svazem a ostatními socialistickými zeměmi, jako pevný článek socialistického společenství. Spolu pracujeme a budeme spolupracovat se všemi pokrokovými a mírumilovnými silami světa.

Je to dobrá, poctivá cesta, která nás spolehlivě dovede ke komunistickým cílům. Každý, kdo poctivě pracuje a snaží se přispívat ke společnému blahu, nachází na ní svou životní jistotu.

Žádný lživý pamflet nemůže popřít dějinnou pravdu.

(RP)

Za nové tvůrčí činy ve jménu socialismu a míru

Slavnostní shromáždění v Národním divadle • Všechny síly vzniku nových, socialistických kulturních děl • Rozvinout aktivitu před sjezdy tvůrčích svazů • Provolání podepsaly stovky tvůrčích pracovníků

PRAHA 28. ledna (Od našeho zpravodaje) — Mnoho z osobností, které jsme zvyklí vidat na jevištích, televizních obrazovkách a filmových plátnech, zaplnilo spolu s výtvarníky, spisovateli, hudebníky a architekty hlediště pražského Národního divadla. Sjezd se sem z celé republiky — národní umělci, zasloužilí umělci, stovky uměleckých pracovníků všech oborů bez rozdílu věku. Sešli se na pozvání československých výborů uměleckých svazů, aby manifestovali své jednotné odhodlání uskutečňovat kulturní politiku strany a státu.

Národní divadlo, které je symbolem naší vpravdě lidové kultury, se opět stalo dějištěm mimořádně významné kulturně politické události. Setkání probíhalo ve slavnostní a přítom tvůrčí atmosféře. Potvrdilo jednotu a společnou

vůli drtivé většiny našich nejlepších umělců podílet se na dalším rozvoji naší socialistické vlasti.

V ložích zasedli tajemník ÚV KSČ Josef Havlín, místopředseda vlády ČSR Martin Lúčan, vedoucí oddělení kultury ÚV KSČ Miroslav Müller, vedoucí oddělení kultury ÚV KSS Rudolf Jirik, ministři kultury ČSR a SSR Milan Klusák a Miloš Válek a další straníci a státní představitelé. Pracovní představenstvo tvořili zástupci československých výborů uměleckých svazů. Jednání v přeplněném Národním divadle zahájil zasloužilý umělec Jan Kozák, předseda Čs. výboru svazů spisovatelů. Poté zasloužilá umělkyně Jiřina Svěřková přednesla text svolání.

V diskusi vystoupili národní umělec Viliam Záborský, člen čínohry Slovenského národního divadla, národní umě-

lec Jaroslav Grus, akademický malíř, zasloužilý umělec Vladimír Meduna, architekt, Zdenko Nováček, hudební vědec, národní umělec Bohumil Říha, spisovatel, Ivan Schurmann, akademický malíř, vedoucí tajemník Svazu slovenských výtvarných umělců, zasloužilý umělec Bedřich Prokoš, člen čínohry Národního divadla v Praze, Peter Stilleha, slovenský básník a spisovatel, zasloužilý umělec Jiří Sequens, režisér filmového studia Barrandov, národní umělec Jan Seidel, hudební skladatel, a národní umělec Mikuláš Huba, člen čínohry Slovenského národního divadla. (Hlavní myšlenky úvodního vystoupení a diskusních příspěvků přinášíme na str. 2.) V závěru zasedání podepsali účastníci text svolání. Se jmény podepsaných seznámíme čtenáře postupně. (da)

PROVOLÁNÍ ČESKOSLOVENSKÝCH VÝBORŮ UMĚLECKÝCH SVAZŮ

V jubilejním roce 30. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou náš lid, svědomitý hospodář své země, vážil velké dílo výstavby socialismu ve své vlasti. XV. sjezd Komunistické strany Československa vysoko ocenil výsledky úsilí, iniciativy a tvůrčí práce dělníků, rolníků a inteligence a stanovil nové programové cíle. Statistický aktiv poslonců zastupitelských sborů všech stupňů v závěru volebního období vydal počet z úspěšné činnosti našich občanů a vtělil další náročné úkoly do nových volebních programů. Výsledky, jichž jsme dosáhli a jejichž plodem bylo i podstatné zvýšení životní úrovně, životních podmínek i jistot našich pracujících, naplňují nás všechny hrdostí a sebevědomím občanů země, jejíž socialistický rozvoj uskutečňuje humanistický program uspokojování bytostných potřeb a zájmů našeho lidu.

Také my, představitelé umělecké fronty, připravujeme bilanci své tvůrčí práce. Na letošní jarní měsíce svoláváme sjezdy svých svazů českých a slovenských spisovatelů, výtvarných umělců, dramatických umělců, skladatelů a koncertních umělců, aby zvůzily hodnoty vytvořené v uplynulém období a zabývaly se otázkami dalšího rozkvětu našeho socialistického umění.

Pociťujeme radost nad tím, že v součtu těchto hodnot jsou mnohá mimořádná díla o výkony, které jsou trvalým obohacením duchovního života našeho lidu a dosáhly zaslouženého uznání doma i ve světě. Tyto hodnoty, blízké lidu, nevznikaly ve vzduchoprázdnu. Vznikaly v sepětí s každodenním dílem všeho našeho lidu, který naše komunistická strana vyvedla z let rozvratu, vznikaly jako součást společného úsilí o bohatý, socialistický rozvoj života v naší zemi, vznikaly v příznivém ovzduší péče, porozumění a optimálních podmínek, jež naše společnost pro umění a kulturu vytváří. Proto jsou naplněny vzrušením, inspirující atmosférou těchto let, životem a éterem naší společnosti. Zvláště radostné je, že k vrcholným dílům se pojí mnohé další úctyhodné výsledky živé, stále náročnější tvůrčí aktivity široké fronty umělců všech generací, od nejstarších až po početnou generaci umělců nejmladších, jejichž růst je rytmován tempem současného života a vyznačuje se stále hlubším chápáním poslání umělce v naší socialistické společnosti.

Naše země, v tisíci svých podob tak libezná a každému z nás tak drahá, nám byla dóno jako kolébka i jako domov. Její podobu a také její dějiny utvářely sny, tužby, revoluční zápasy, každodenní dílo mnoha pokolení dělníků rukou i ducha. Všechny nejlepší síly, utajené v lidu a jeho schopnostech, v jeho společenských snahách i v celé národní kultuře, směřovaly vždy k jednomu cíli — učinit tuto zemi šťastným domovem člověka, domovem života stále bohatšího a radostnějšího. Plamenný výtrysk Velké říjnové socialistické revoluce ukázal možnost naplnění tohoto cíle. Velký Říjen zahájil velké období převratných společenských dějů, kdy z revolučního úsilí, práce a bojů vyrostl v Sovětském

svazu nový společenský řád, který osvobodil pracujícího člověka a pronikavě ovlivňuje dějiny celého světa. Velký Říjen již po šest desetiletí, jak si právě letos připomínáme, ozaruje pracujícímu lidu a revolučním silám celého světa cestu pokroku, cestu šťastné budoucnosti.

To, co bylo snem dlouhých generací, stalo se i u nás po osvobození naší vlasti Sovětskou armádou reálnou možností, postupně naplňovanou uskutečňováním programu výstavby socialismu. A právě tak, jako pochopili dělníci rukou, pochopili i dělníci ducha, že nastala nová epocha lidských dějin, dějin materiálních i duchovních, pochopili potřebu společné lidské aktivity k dalšímu pokroku života a dějin vlastní země i celého světa.

V tom je zdroj našich jistot, našeho hrdého sebevědomí, našeho optimismu, nezlomeného úspěchu, neotřeseného žádnými těžkostmi a třeby i dočasnými neúspěchy, v tom je zdroj naší cílevědomé, usilovné a radostné aktivity, neboť s uspokojením měříme své sny a programy dosaženými výsledky, neboť vidíme, jak se za pouhých tři desetiletí změnila tvář naší země a život našeho člověka, jak každodenní, zdánlivě i všední práce vydává divoké plody, jak se proměnila podoba světa a poměr sil v něm, neboť cítíme tu nádhernou, nezdádnou energii, s níž se jako výsledek společného úsilí valí kupředu dějiny naší země i dějiny světa. A odtud i ten zákonitý fakt, že od dvacátých let do dnešního dne většina mistrů naší kultury šla a jde ve svém úsilí věrně s dělnickou třídou, s komunistickou stranou ve znamení Velkého Října.

Celý svět je v pohybu. Náš socialistický svět sílí a rozhojňuje materiální i duchovní hodnoty určené blahu člověka. Svět imperialismu je zmítán svými vnitřními rozpory a krizemi a jeho útoční jistoty z nich hledají východisko v tom, že se pokoušejí položit stín na naše slunečné dílo i na vztahy mezi zeměmi a národy. My však nedopustíme, aby v atomové vichřici, tisíckrát hroznější všemi minulých válečných katastrof, shorelo naše dílo, to, co jsme za desetiletí usilovné práce ve svých socialistických zemích vytvořili a dále tvoříme. Náš socialistický svět, jenž stojí v čele Sovětský svaz, svým uchvatným příkladem budování komunistické společnosti, tvůrčím využitím všech objevů vědy a techniky i svou neúnavnou mírovou iniciativou má dosti sil, aby ubránil výsledky své práce. Přitom vytvářel jde a půjde cestou úsilí o mír a přátelské mezinárodní vztahy bez válek a řízení zbraní, o porozumění a spolupráci mezi národy, jak je to v zájmu a jak je to i přáním lidu všech zemí.

Jsmo si vědomi toho, že trvalá postupující proměna světa ve svět stále lepší vyžaduje i naši účast. Umělec není vyvolený nadčlověk, představitel jakési nadřazené elity, ale je součástí širokého dělního kolektivu s významným nezastupitelným posláním, jež spočívá v tom, aby svým dílem obohacoval člověka novými myšlenkami, novou krásou, pěstoval v něm vyspělé společen-

ské vědomí a dělnickou solidaritu, povznášel ho morálně i citově, třbil jeho vnitřní síly, zušlechťoval ho v jeho lidských vztazích, přinášel mu potěšení a radost, pocit životní plnosti, aby šířil myšlenky bratrství a mírové spolupráce mezi národy.

V tom navazujeme na vyšším dějinném stupni na nejlepší odkaz naší umělecké a kulturní tradice, na odkaz největších jejích tvůrců, pro něž služba lidu byla vždy cílem nejvyšším. A právě tak, jako se před lety stalo sémě Bezručova hněvného protipanského protestu v duších horníků revoluční silou a dnes je převtěleno v hrdost těch, kteří jsou prozíravými hospodáři svých dolů a pány svého vlastního osudu, právě tak jako Smetanova Má vlast, která do sebe pojala krásu a jímavost rodných obzorů, v nás vyvolává a znásobuje lásku k rodné zemi, tak jako z Alšových obrazů, napojených srdečnou a úsměvnou lidovostí i vytrpěným smyslem pro dějinnou velikost vlastního národa stále čerpáme životní radost a sebevědomou hrdost na naše dějiny, právě tak chceme, aby i naše současné umění, živé z tisíců dnešních pramenů této země a života jejího lidu, se stalo stejně povznášející, zušlechťující a inspirující silou života dnešní doby, doby osvobozeného člověka a osvobozené práce. Spolu s básníkem, který viděl, jak se ve světě rozpadají koleosa starých soustav a jak celá naše země zní plnou prací lidu, si dnes může říci každý, kdo poctivě přispívá ke společnému dílu, každý pracující člověk naší země, a tedy i umělec: «To já ostružím budoucnost, už teď hraji na tu obrovskou lyru, to já osvětlím všechny kouty planety jarní zelení míru.»

Hrdě se hlásíme k bratrské soundělosti našich národů, kterou s takovou vroucností již v minulosti opěvovali mnozí naši básníci v čele s Hviezdoslavem a jejíž živoucnost se projevila v letech revolučních zápasů pokrokových sil, vedených KSČ, za sociální a národní osvobození pracujícího člověka, zejména pak v období Slovenského národního povstání. Když v letech fašistického temna zaznělo z banksobystrického rozhlasu zvolání básníka Sama Chalupky «Mor ho», byl to současně i signál k novým časům v životě naší země, jež ve svém důsledku vyústily v socialistické přeměny — v největší historickou hodnotu v životě českého a slovenského národa.

Jsmo šťastní, že veškerým svým úsilím se věnujeme do širší, internacionální rodiny. Jsmo šťastní, že v tomto úsilí jdeme bok po boku s umělci Sovětského svazu a ostatními socialistických zemí, s nimiž máme společný cíl rozvoje socialistického života. Nacházíme dobré přátele mezi umělci a pokrokovými lidmi různých kontinentů, s nimiž nás spojují myšlenky skutečného humanismu, schopného zajištění práci, svobodu a životní jistoty, materiální i duchovní potřeby ne vyvolené hrstce, ale miliónům lidí.

Proto si — ve shodě se Závěrečným aktem helsinské konference — podáváme ruce přes hranice zemí a kontinentů, vědomi si toho, že

skutečné umění, skutečná kultura má pomáhat kupředu jednotlivým národům i lidstvu, má vytvářet porozumění mezi lidmi různých zemí, získávat je pro humanistickou perspektivu míru a vzájemné spolupráce v zájmu šťastného lidského života. Proto však také pohrdáme těmi, kdo v nezkrotné pýše, ješitné nadřazenosti, sobeckém zájmu nebo dokonce za mrzký peníz se kdekoli na světě — a také u nás — našla skupinka takových odpadlíků a zrádců — odtrhnou a izolují od vlastního lidu, jeho života a skutečných zájmů a s neúprosnou logikou se staví proti nástrojem anti-humanistických sil imperialismu a v jejich službě hlasatel rozvratu a nesváru mezi národy. Vývoj nás přesvědčuje, že duch míru a spolupráce ve světě sílí, že právě skutečná kultura je jedním z neúčinnějších prostředků dorozumění mezi lidmi a že každé umělecké dílo spjaté se životem a světovou budoucností člověka je holubičí humanistického poselství k lidu všech kontinentů.

Nad těmito otázkami se chceme zamýšlet i na svých sjezdech. Budeme na nich hodnotit svou práci uplynulých let z hlediska významného, krásného a zavazujícího poslání, které má umění v socialistické společnosti. Zohledíme se i do budoucích roků, neboť chceme držet krok s ostatními pracujícími naší země, s její vzrušující dynamikou, chceme plodně využívat plně tvůrčí svobody, kterou nám naše společnost v rozmachu své výstavby poskytuje, chceme, aby naše nová díla v široké paletě námětů i uměleckého projevu co nejlépe naplňovala rostoucí a široce diferencované kulturní potřeby a zájem našich současníků.

Jsmo přesvědčeni, že takto chápáné poslání umělce v naší socialistické společnosti, na které jsme hrdí a jemuž chceme dát nejlepší své síly i programové cíle, které pro svou další práci vytváří sjezdy uměleckých svazů, budou inspirující silou nejen pro členy svazů, ale pro všechny naše umělce, pro všechny tvůrčí síly naší kultury. Jsmo přesvědčeni, že slova sjezdových programů se promění v umělecké činy, v nové romány a básně, v nové symfonie, v nové písně a komorní skladby, v nové obrazy a sochy, v novou dramatickou a filmovou díla, v nové umělecké výkony.

Jsmo přesvědčeni, že příští léta budou naplněna novými tvůrčími činy spjatými se zájmy našich pracujících, s humanistickými cíli naší socialistické společnosti a s politikou její vedoucí síly — Komunistické strany Československa.

ČESKOSLOVENSKÝ VÝBOR

SVAZŮ SPISOVATELŮ

ČESKOSLOVENSKÝ VÝBOR

SVAZŮ VÝTVARNÝCH UMĚLCŮ

ČESKOSLOVENSKÝ VÝBOR

SVAZŮ SKLADATELŮ

ČESKOSLOVENSKÝ VÝBOR

SVAZŮ DRAMATICKÝCH UMĚLCŮ

• ÚSTŘEDNÍ VÝBOR

FEDERÁLNÍHO SVAZU ARCHITEKTŮ ČSSR

PROVOLÁNÍ PODEPSALI:

Národní umělci: Miloš V. Kratochvíl, Josef Rybák, Bohumil Říha, Vilém Závada, Břetislav Benda, Cyril Bouda, Josef Brož, Vladimír Čermický, Otto Eckert, Jaroslav Grus, František Jiroudek, Josef Koska, Josef Malejovský, Julo Nemčík, Karel Svoboda, Karel Stěch, Adolf Zábranský, Libuše Domanínská, Mária Kišonová-Hubová, Jan Seidel, Olga Skálová, Eduard Haken, Miroslav Kára, Vladimír Smeral, Karel Höger, Jiřina Sejblová, Ladislav Pešek, Viliam Záborský, Jiří Dohnal, Marie Podvalová, Ladislav Vychodil, Marta Drottnerová, Otakar Vávra, Jan Werich, Václav Bednář, Karel Steklý, Milada Subrtová, František Kovářík, Beno Blachut, Mikuláš Huba, Karel Souček.

Zasloužilí umělci: Miloš Fabera, Jan Kozák, Jiří Marek, Vladimír Neff, Jan Otčenášek, Jan Pilař, Ivan Skála, Jan Solovič, Dušan Sajner, Helena Smalová, Vladimír Rejsek, Valja Stěblová, Miloš Axman, Tibor Bartty, Jan Bauch, Alena Čermáková, Karel Drex-

ler, Orest Dubay, Josef Fafek-Solan, Václav Fiála, František Gross, Václav Haise, Václav Hilský, Otto Holas, Karel Hofman, Antonín Ivaný, Stanislav Ježek, Jaromír Jindra, Jan Kavan, Vilma Kotrbová-Vrbová, Zdeněk Krybus, Jan Kulich, Kamil Lhoták, Václav Markop, Adolf Matura, Alois Marave, Josef Novák, Jan Nušl, Raimund Ondráček, Martin Salcman, Jan Simota, Zdeněk Sklenář, Jan Smetana, Ladislav Smotek, Karel Stehlík, František Studený, Lev Šimák, Vladimír Šolta, Josef Sturdík, František Volf, Jindřich Wiegus, Josef Bažal, Vladimír Meduna, Ladislav Belsetzer, Luhomír Zelezný, Jiří Pauer, Josef Poleníček, Zuzana Růžicková, Karel Horák, Emil Hlobil, Alois Klíma, Miloš Konvalinka, Jan Hanuš, Karel Rejman, Vladimír Říha, Karel Pivoňka, Jiří Štorka, Dalibor C. Vačkár, Jan Soumar, Bohumír Liška, Teodor Štebař, Josef Veselka, Břetislav Novotný, František Jilek, Váša Černý, Karel Váček, František Čech, Antonín Dvůřák, Ivan Jirko, Ladislav Slovák, Marie Budíková, Jeremiášová, Karel Bermann, Astrid Štárová, Marcela Machotková, Vlasta

Šilhánová, Jan Hus Tichý, Zdeněk Mikša, Světlá Amortová, Karel Lukšik, Alena Míková, Jiřina Svěřková, Zora Erbanová, Jarmila Krulčíková, Vladimír Leraus, Jiří Flajš, Zdeněk Buchvaldek, František Filipovský, Marie Budíková, Ilja Byla, Ludmila Pelikánová, Josef Mlýn, Karel Bubeník, Rudolf Hrušínský, Rodovan Lukavský, Karel Ješek, Bedřich Prokoš, Karel Vrtiska, Antonín Landa, Václav Zitek, Karel Párou, Vladimír Adámek, Milan Holý, Přemysl Kočí, Netta Dehorská, Jiří Kostka, Jaromír Petřík, Marie Olázová, Miroslav Macháček, Bohumír Tikalová, Karel Vochoč, Jaroslav Blažek, Ivana Mixová, Jaromír Pleskot, Vlastimil Jilek, František Vilek, Jára Pospíšil, Vlasta Matuliová, František Hanus, Antonín Švorc, Věra Vágnerová, Václav Lohmický, Vilém Pfeiffer, Milan Pásek, Luběna Ástrová, Jan Pací, Ladislav Boháč, Jaroslava Vymazalová, Miloš Kirschner, Jiří Sequens, Vladimír Jednáček, Oldřich Nový, Jiřina Štěpánková, Milada Musilová, Emerich Gabzdyl, Marie Vášová, Blanka Waleská, Jarmila Májová, Naděžda Kniplová, Jana Dítětová,

Josef Bek, Jiřina Slezingerová, Zbyněk Brynych, Vilém Přibyl, Jiří Brdečka, Oldřich Šimáček, Gustáv Papp, Gabriela Beňáková, Karel Kachyňa, Martin Tapák, Viliam Polóný, Jiří Němeček, Jan Malík, Karel Dudík.

Ze spisovatelů dále svolání podepsali: Věra Adíová, Peter Andruska, Ladislav Baltek, Jan Beňo, Zdenka Pavlíková, Pavel Bojar, Karel Boušek, Vladimír Brett, František Buriánek, Vladimír Brandeš, Vojtěch Čach, Karel Cvejn, Milan Cadr, Josef Černík, Rudolf Čizmárik, Ota Dub, Jaromír Dvořák, Karel Fabián, J. D. Fischer, Gusta Fučíková, Ladislav Fuks, Pavel Francouz, Jiří Hájek, Josef Hanzlík, Ota Hofman, Václav Hons, Jan Hostán, Hana Hrzalová, Miroslav Ivanov, Vladimír Janovic, Josef Jelep, Josef Kadlec, Rudolf Kalčík, Vladimír Klevis, Jaromír Kolářová, Jan Korenko, Josef Kot, Peter Kováčik, Zbyněk Kovanda, Jaromír Lang, Vlastimil Mitoja, Bohumír Macák, Miloš Macourek, Jan Martinek, Karel Misat, Václav Müller, Jaroslav Matejka, Jiří Návratil, Jana Neumannová, Bohumil Ne-

heji, Ivo Odehnal, Ladislav M. Pařízek, Mirko Pašek, Františka Pocháčková, Václav Pekárek, Alexej Pludek, Miloš Pohorský, Marie Prusáková, Vladimír Přibský, Jiří Procházka, Vladimír Páral, Josef Pávek, Josef Peterka, Miroslav Rajaj, Oldřich Rajaj, Karel Rosenbaum, Stanislav Rudolf, Božena Rotterová, Ludmila Rompoltová, Vítězslav Ržounek, Ema Rezáčová, Petr Skarlat, Miroslav Slach, Jura Sosnar, Jiří Stano, Václav Stejskal, Miroslav Stingl, Josef Strnadel, Jan Suchl, Karel Šys, Vincent Šabík, Sáva Šabouk, Vincent Šikula, Stanislav Smatlák, Jan Snobr, Peter Stilleha, Ladislav Stoll, Zdeněk Seifík, Alfréd Technik, Jindřich Uher, Josef Volák, Stanislav Vácha, Vladimír Vahous, Alena Vrbová, Oldřich Vyhřídál, Miroslav Zahradka, Jiří Začek, Jaromír Nejedlá, Jan Kostrhun, Petr Pavlík, František Skořunka, Jana Rathbouská, Přemysl Veverka, Ludvík Štěpán, Milan Pávek, Miroslav Vizdal, Petr Kovarik, Oto Rídký, Jiří Steghauer, Jaromír Pelc, Jiří Svejda a další umělci, jejichž jména uveřejníme v příštích dnech.

Za nové tvůrčí činy ve jménu socialismu a míru

Z PROJEVŮ NA SHROMÁŽDĚNÍ KULTURNÍCH PRACOVNÍKŮ V PRAZE

Zasloužilý umělec Jan Kozák, předseda Čs. výboru svazů spisovatelů

Je mnoho symbolického v tom, že se dnes, na začátku historického roku 1977, scházíme pod klenbou našeho Národního divadla. V budově, která je spjata od prvopočátku s národními a revolučními tradicemi našeho lidu, s tím nejlepším a nejsilnějším, pro co lid našich zemí žil, bojoval a věřil. Velkou hrdostí naplňuje nás, přítomné umělce, pocit, že tvoříme pevnou jednotu s naším lidem, s lidem socialistického Československa, s dělníky našich závodů, hutí, elektráren a doleb, s družstevními rolníky i s příslušníky naší pracující socialistické inteligence. Pro ně, především pro ně, tvoříme a chceme tvořit. Vědomí, že dáváme svůj talent do služeb lidu, je nám zárukou, že nikdy nesejdeme z cesty.

Jsem hrdí, že máme své nejsilnější vzory ve velkých postavách našeho umění, jako je Božena Němcová, Karel Havlíček Borovský, Pavol Országh Hviezdoslav, Josef Mánes, Mikoláš Aleš, Bedřich Smetana i Antonín Dvořák, jejichž díla zněla právě z tohoto jeviště, vzrušovala a posilovala lid, zažehovala v něm lásku k rodné zemi a touhu po nové krásné životě.

Pro nás, umělce-komunisty, ale vůbec pro všechny, kdo kráčí s námi, kdo tvoří pevně na půdě naší socialistické vlasti, jsou přímo inspirující památky slova Zdeňka Nejedlého, že komunisté jsou dědici nejlepších národních tradic.

A dnes se tu scházíme, abychom si před sjezdy našich uměleckých svazů připomněli hodnoty naší práce, neobyčejně náročné a odpovědné, společenské poslání umělce ve velké době, kterou naše národy prožívají v epoše socialismu a kdy všichni naši pracující lid přistupuje k plnění programu nového velkorysého rozvoje socialistické společnosti, přijatého XV. sjezdem naší KSČ.

Všichni si upřímně vážíme toho, jak vysoko ocenil XV. sjezd KSČ rozvoj kultury a umění za léta, v nichž komunistická strana v čele se soudruhům Husákem vyvedla naši společnost z hluboké krize k novému rozkvětu socialistického života. Toto ocenění se pro nás stalo zároveň závazkem.

Národní umělec Viliam Záborský

V tomto období se ve svazech českých a slovenských dramatických umělců zabýváme přípravou na nastávající sjezdy. Dosud zpracované materiály přesvědčivě dokumentují, že jsme od roku 1972 dosáhli významných politických, uměleckých i společenských výsledků. Převážná většina našich členů i dalších umělců a tvůrčích pracovníků se postavila za politiku naší strany.

Uplatněné období hodnotíme ve společenské i tvůrčí aktivitě jako vývojovou etapu, neobyčejně plodnou a dynamickou, jako jednu z nejzávažnějších v poválečném úsilí o socialistické umění.

Naše životní zkušenosti nás upevňují ve vědomí, že socialismus je politický i sociálně nejpravedlivější společenský systém, neboť slouží zájmům nejširších vrstev pracujících lidí.

S plným vědomím odpovědnosti se hlásíme ke svému podílu na programu výstavby rozvinuté socialistické společnosti, jak ho stanovil XV. sjezd KSČ. Chceme a budeme dále vyvíjet díla a inscenace živé, politicky angažované, rozvíjet bohatství a širokou škálu socialistického umění.

Národní umělec Jaroslav Grus

Hodně se podařilo vykonat na poli vzájemného poznání a inspirace české a slovenské výtvarné kultury. S výtvarnými umělci Slovenského svazu a ostatními socialistických zemí jsme uzavřeli podrobný pětiletý plán tvůrčí spolupráce. Uprávně usilujeme o přátelskou spolupráci s pokrokovými výtvarnými umělci všech ostatních zemí.

Tvůrčí svoboda není žádný imaginární pojem. Požadavky svobody jsou požadavky reálné, konkrétní, určité, sociální, politické, kulturní. Takové požadavky jsou na sobě závislé a jejich existence není myslitelná odděleně. Naše socialistická společnost vytváří systematicky a cílevědomě předpoklady pro uplatnění nejširších tvůrčích i občanských svobod, pro naplnění čestných a humanistických cílů, jež jsou svobodám i cíli doby, kterou prožíváme.

Proto jsme přijali v vlastní vůli za svůj hluboce lidský, reálný program dalšího rozvoje vyspělé socialistické společnosti v naší zemi, který stanovil promyšlený a prozíravý XV. sjezd KSČ.

Přehlížíme-li úctyhodnou žehnášeho umění — žehná, která se tak bohatě projevila zejména tvorbou na počest 30. výročí osvobození našich zemí Sovětskou armádou a na počest XV. sjezdu KSČ — pak si uvědomíme, že vznikla a mohla vzniknout jen jako součást velkého společného díla celé naší země, všech pracujících. Rodila se nová umělecká díla a středem jejich zájmu se stával život pracujícího člověka, který je vlastním tvůrcem všech převratných událostí a činů naší epochy. A právě v této nelehké, obtížné době došlo k tvorbě mnoha umělců novými rozlety a tvůrčí inspirací, přímo zářivě se rozjásali socialistický charakter jejich tvorby. Naše umění posílilo nový, mnoha jeho oblastech dříve nevidaný příliv mladé umělecké krve, mladých, nadějných talentů. Vzniklo mnoho mimořádných literárních, výtvarných, dramatických a hudebních děl, která jsou prochnuta současností, životním optimismem, pramenícím z jistoty naší společnosti.

Zároveň s rozmachem a tvůrčími úspěchy našeho umění se zhroutily i pokusy o jeho izolaci v zahraničí. Rada nejlepších děl našich tvůrců došla zaslouženého uznání i ve světě a důstojně se řadí do proudu celého pokrokového socialistického umění.

Vážíme si skutečnosti, že naši čtenáři, diváci i posluchači jsou seznamováni s širší, pokrokovou světovou kulturní život, že u nás přímo zdárně neprobíhá nejlepší literární, hudební, výtvarná i dramatická díla pokrokových světových tvůrců.

Na jaře letošního roku zhodnotíme naši práci na národních sjezdech uměleckých svazů a později na sjezdech československých uměleckých svazů, které letošního roku ustavíme. Na sjezdech pojednáme o úkolech socialistického umění, o otázkách jeho dalšího rozkvětu při plnění programu XV. sjezdu KSČ, který se pro nás stal novým zdrojem inspirující tvůrčí energie.

A je také přímo symbolické, že naše sjezdy uskutečňujeme v roce, v němž budeme oslavovat již 60. výročí největší události v dějinách lidské společnosti, Velké říjnové socialistické revoluce. Tato revoluce osvobodila člověka a dala lidstvu nepředstavitelně kulturní a umělecké hodnoty, jež není schopen vytvořit kapitalistický svět. Sovětské umění nás učilo a učí, že umění může být silné a působivé jen svou pravdivostí, jen svým sepětím se životem, věrností lidu a jeho boji za spravedlivý svět.

Zasloužilý umělec prof. ing. arch. Vladimír Meduna

Prošli jsme velký kus cesty vpřed, úkoly, které ve svém životě řešíme, jsou mnohdy složitější. Za nic bychom je však nevynechali a nechtěli bychom se jich vzdát, poněvadž nemůžeme být většího tvůrčího vzrůstu než mít možnost vyjadřovat se zcela novým způsobem a vyjádřit novou formu života, gigantický převyšující vše, co bylo doposud.

Tváří v tvář této skutečnosti jsou trapně komické soudy maloměstských intelektuálů u nás i na Západě, kteří nepochopili a osobně nepoznali nic z toho, čemu patří budoucnost. Všichni jsme si vědomi toho, že možnosti, o nichž jsme mohli dříve jen snít, nás zavazují k tomu, abychom stále a zvláště pak v tomto roce na svých konferencích a sjezdech hledali usilovné cesty, jak zvýšit technickoekonomickou a uměleckou kvalitu naší práce, aby její obsah byl adekvátní potřebám našeho lidu a výrazem velikosti socialistické společnosti, kterou společně budujeme.

Dr. Zdenko Nováček, hudební vědec

Slovenská hudební kultura zaznamenala v podstatě všechny důležité výstupy obrovského vzestupu. Vyhranil se národní symfonický styl, se všemi prvky moderního symfonismu, vznikla a rozvíjí se národní opera,

byly obohaceny všechny žánrové hudební oblasti, hudební život se rozšířil po celém Slovensku. Máme skladby, v nichž se uplatňují parametry tvůrčí metody socialistického realismu, které pracují se sločným slovním uměleckých vazeb a významů, kterým rozumíme a dovedeme z nich vyčíst obsah, který promlouvá přímo k dnešnímu a spojuje v sobě estetické působení a současnou ideovou účinnost.

Na Slovensku existuje nyní více než 140 lidových škol umění, což je téměř desetinásobek proti roku 1945. Jen v Západoslovenském kraji studuje kolem 13 000 talentovaných dětí.

Stojíme pevně na pozicích socialistického umění a pokrokových tradic, naučili jsme se poznávat, co je pro naši společnost kulturně výhodné, prospěšné a užitečné, a chceme siou-

žit všem těm krásným pozitivním ideálům naší společnosti, která si přece už v roce 1948 dala do svého programu tak krásné heslo: Sloužit lidu, vzdělávat ho, zpřístupňovat všechno nejlepší ze světové civilizace a věst ho, na stupni, který odpovídá vyspělé socialistické společnosti.

Národní umělec Bohumil Řiha

Mám rád naši vlast a mohu žít a pracovat jen ve svém domově. Gelá desedlletí jsem se snažil, abych byl hoden svých vlastních předků, kteří svými rukama zvelebili naši zemi, abych stál po boku našich horníků, dělníků v továrnách a venkovanů na polích jako jejich věrný druh, abych jako spisovatel objevoval to nejprostší, nejjednodušší a nejbádnější pro naši socialistickou budoucnost.

Nečiním si nárok na uměleckou výlučnost, protože není nikomu potřebná ani prospěšná. Dobře vím, jak je třeba mezi námi posilovat pocit nové družnosti, jak je třeba rozvíjet konstruktivní představivost našich spoluobčanů, jak je třeba hromadit základní morální moudrost. Víme, že se mi moje práce může nepodařit, ale současně si uvědomuji, že v základním pohledu se nemohu mýlit. V tom spočívá moje svoboda.

Ivan Schurmann, vedoucí tajemník SSVU

Prožíváme mimořádné dynamické a zajímavé období obnovy vztahů k funkci výtvarného díla, zejména v souvislosti se závažnými a kulturně politickými úkoly celospolečenského charakteru. Významná jubilejní výročí nejnovějších národních a světových politických dějin dostala nepopíratelný stimulativní význam pro tvorbu při hledání nových forem k vyjádření jejich dějinného a současného obsahu.

Nové zhodnocení realistických postupů při vyjadřování socialisticky angažovaného ideálu je možno považovat v celku slovenského malířství, grafiky, sochařství, užitého a průmyslového výtvarnictví při mnoha dílech za jeden z důležitých přínosových rysů v období mezi sjezdy. Můžeme s potěšením zkonstatovat, že mnozí slovenští výtvarní umělci si dokázali vybojovat už pevné místo i v konfrontaci s hodnotami staršího data.

Nemalý podíl na těchto pozitivních výsledcích má i Svaz slovenských výtvarných umělců.

Zasloužilý umělec Bedřich Prokoš

Národní divadlo získalo teprve nyní, v letech skutečné vlády lidu, plnou možnost rozvinout své tvůrčí síly a vyrůst v nový symbol velikosti naší socialistické epochy, jejímž hlavním obsahem je boj za revoluční humanismus v duchu marxisticko-leninského učení.

Chápeme, že hlavním bohatstvím socialistických národů nejsou ani nácpané bankovní trezory, ani koncentrovaná monopolní velkovýroba, nýbrž jen pevná revoluční vůle, nevidaná pracovní obětavost a nevyčerpatelný životní optimismus. Proto si budujeme, že poučení z tradice Národního divadla budeme stát v čele současnosti, žít současností, budeme z ní vycházet a k ní směřovat. Budeme dbát, aby náš pohled na současnost byl pohledem vpřed, abychom současnosti co nejvíce přiblížili obraz zítřka.

Víme, že jako v celém životě i v umění mnoho záleží na charakteru. Proto si budujeme jako čestní socialističtí umělci, že budeme celým srdcem, celou tvůrčí vášní sloužit revoluční věci strany a lidu.

Básník a spisovatel Peter Štilicha

Na Slovensku vyšlo v letech 1972–1976 z mladé prózy 30 knih a z mladé poezie 55 knížek. Za tím je třeba vidět i obrovský kus práce institucí, které principálně sledují realizaci kulturní politiky strany a závěr XV. sjezdu KSČ. Zájem o profilování mladého pokrokového slovenského umění není formální, naopak je živý a bezprostřední a mladý spisovatel zase cítí zvláštní a povzbudivý vztah k těm institucím, které sledují literární politiku, totožnou s jeho názory.

Je povinností mladého umělce hledat smysl cesty, kterou se společností ubírá. Svou spisovatelskou dráhu se musí k tomuto vývoji připojit, hledat ideové estetické principy, které jsou pro umění a literaturu nejen dnes, ale i v budoucnosti nejpříhodnější.

Je to morální příkaz naší socialistické skutečnosti. Víme, kde hledat tyto principy a víme, kde se mohou vyvíjet. Jejich nositeli jsou skutečné pokrokové a demokratické síly dneška.

Zasloužilý umělec Jiří Sequens

Skutečné umění vždy stálo po boku lidu a zcela samozřejmě strnilo pozitivním lidským citům. I dnes by měl každý současný umělec provádět pozornou zkoumavou a hlubokou analýzu tépu života, který nás obklopuje. Měl by se ztotožnit s každodenní skutečností a tím i s radostmi, bolestmi, dramaty a překvapeními, které život tak štědrě uděluje jednotlivcům i kolektivům.

Za poslední léta tento fakt pochopila a akceptovala naprostá většina umělců působících v oblasti televize a filmu, členů i nečlenů našeho svazu. Realizujeme tím usnesení XV. sjezdu strany v oblasti kulturní tvorby, a to nejen v současnosti, ale i v perspektivách k dalším letům rozvoje naší společnosti.

Právě v dnešních dnech si uvědomujeme, co je nejvyšší hodnotou tvůrčí práce. Myslím si, že je to poznání, že všechno naše tvůrčí úsilí je určeno lidem, jen jim slouží a snaží se je povznášet a ne srážet a pohrdat jimi.

Národní umělec Jan Seidel

Naš každodenní život je poučejší a pravdivější než propagandistické akce, rady, připomínky, pamflety nebo charty s domyšlenými názvy. Každý bychom se měli snažit skutečným podpořit nestoupnou cestu znovuzrozené jednoty lidu a energie vedoucí síly naší společnosti — Komunistické strany Československa. Každý by měl pracovat pro štěstí celku jakožto nezbytnou podmínku svého vlastního štěstí.

Naše hudební umění se letos přihlásilo k světovému výročí Beethovena a stejně se chce vyrovnat tvůrčím způsobem s výročími VRSR a výročí Činora.

Je tedy dostatek prostoru a nadání tvůrci mají dost ušlechtilé práce před sebou. Je daleko lepší mít před sebou něco reálného, něco velkého a mít schopnost i vytrvalost to provést. Všecko ostatní je podřadné. Proto bych uvítal, aby překážky byly odstraněny silou důkazů, klidnou silou, která je plodem práce a staví nám před oči účtu k úspěchům a jistotám, jichž naše socialistická vlast dosáhla a ještě dosáhne.

Vlast není slovo, které by bylo přikrášleno fantazií. Je to bytost, již se přinesly oběti, ke které se den ode dne stále těsněji přimykáme proto, že vyžaduje péči, bytost, kterou jsme vytvořili za cenu velkého úsilí, která vyrůstá uprostřed našich starostí a kterou milujeme nejen proto, že nás stojí oběti, ale i proto, že v ní věříme. Bez okázalých gest a citlivostivých slov pracujeme na díle společném a máme v úctě ty, kdož nám pomáhají. Víme, že nepřátelé těžce nesou naši oddanost a úctu k sovětským lidem, naši oddanost a úctu k pokrokovým myšlenkám. Nedá se nic dělat, naše myšlení, přesvědčení i cesty k lidskému soužití a štěstí jsou takové.

Národní umělec Mikuláš Huba

Náš život, naše společnost se domáhá stále nových a nových uměleckých děl a je jen na nás, abychom cestou vysoké umělecké náročnosti obohacovali naše lidi takovými díly, jako byl například vynikající televizní seriál Muž na radnici aj. Literatura vždy zůstane vedoucí silou umělecké kultury, »těžkým průmyslem« umění, jak se říká. Půjde o to, abychom takového nástroje, jako je umění, využívali v plné síle a působnosti pro zájmy naší společnosti.

Hlavní náplní naší práce bude socialistický obsah, který není socialistický svou nálepkou, ale svým nejlepším smyslem socialistického humanismu. Smyslem, který mu určuje náš život ve své citové a etické hloubce, ve své víře v člověka, ve své víře v socialismus, který jediný je schopen řešit společenské problémy technicky vyspělého, civilizovaného světa.

V tomto smyslu se bude ubírat práce českých a slovenských umělců při přípravě sjezdů i naše tvůrčí práce na nových uměleckých úkolech, které nám přináší 60. výročí VRSR, revoluce, která znamená nesmírný zvrat v dějinách lidstva a nesmírnou naději pro jeho budoucnost.

MARNÉ SNAHY ZTROSKOTANCŮ A SAMOZVANCŮ

Republiku si rozvracet nedáme!

Jednotný hlas československých pracujících

PRAHA 12. ledna (Od našeho zpravodaje) — V celé republice se pozvedá hlas odporu proti počínání hrstky zkrachovaných pomahačů mezinárodní reakce, jak o něm informoval ve středu článek Rudého práva s titulkem Ztroskotanci a samozvanci. Těmto lidem, smutně známým zejména z krizových let 1968—1969, ale i z doby února 1948, ochotným ve své zavidlosti vůči socialismu se zaprodávat, se zdá každý prostředek dobrý k hanobení výsledků, jichž naše společnost za vedení strany dosáhla a dosahuje. V hanopise označeném jako charta 77 se snaží pokračovat v pomlouvání naší republiky a revolučních

V rezoluci politických a společenských organizací, členů brigád socialistické práce závodu ČKD Praha Kompresory se vyjadřuje toto stanovisko:

Vývoj politické a hospodářské situace v naší Československé socialistické republice doznává trvale kladných výsledků, které jsou podpořeny iniciativou a poctivou prací drtivé většiny občanů naší země, jejich neformálním vztahem a přístupem k zajištění úkolů ve všech oblastech národního hospodářství. V našem závodě i všude jinde je tento přístup lidí k budování rozvinuté socialistické společnosti výrazem podpory politiky KSČ, která sleduje trvalý růst životní úrovně a zajištění světového míru.

Své stanovisko vyjádřili občané naší země ve volbách, které se v minulém roce konaly, a účast občanů prokázala, že jim není lhostejný další vývoj v naší zemi.

V naprostém rozporu s touto objektivní situací a míněním většiny občanů naší země je akce izolované skupiny lidí, kteří se nepodílejí na společné činnosti, užívají všech občanských výhod a ve skutečnosti jde o odrodilce naší země. Odsuzujeme s rozhořčením činnost těchto samozvaných pomlouvačů.

Pracovníci základní devítileté školy Klementa Gottwalda v Praze-Proseku zaslali tuto rezoluci:

S rozhořčením a veškerou důrazností odmítáme pomlouvačnou kampaň, kterou již delší dobu šíří vůči naší socialistické republice západní sdělovací prostředky v rozporu se závěry helsinské konference.

Vyjadřujeme jako kolektiv hluboké rozhořčení nad těmito pomluvami a prohlašujeme, že naší důvěrou ve vedoucí úlohu KSČ a v její vedení, naše internacionální cítění a přátelství nikdo nemůže ovlivnit.

□ □

Členové brigády socialistické práce z Elektrokarbonu Topolčany píší:

Odsuzujeme autory pamfletu, který byl zaslán západním agenturám k použití pro ideologický boj proti naší socialistické zřízení, proti Sovětskému svazu a ostatním socialistickým zemím. Jsme přesvědčeni, že autory pamfletu dráždí výsledky, kterých jsme pod vedením KSČ dosáhli při plnění závěrů XIV. a XV. sjezdu KSČ. Na důkaz podpory politiky naší komunistické strany ubezpečujeme, že své úkoly čestně splníme a zpevněním socialistických závazků překročíme. To je naše odpověď na adresu reakčních živlů, které se na pamfletu

vymozenosti lidu. Dokazují tak znovu, že jako tehdy i dnes pohrdají lidem této země a jeho úsilím. Prohnaně se dovolávají lidských práv a politických svobod. Ve skutečnosti jim však jde o »svobodu« organizování protistátní činnosti, hlásání antikomunismu, o návrat starých »práv« buržoazních vykořisťovatelů a utlačovatelů. Čtenáři článku Rudého práva odsuzují kontrarevoluční pokusy — a v závodech, vědeckých ústavech a na dalších pracovištích se rozhodli na tento čin také odpovědět. Uveřejňujeme některé z těchto hlasů, z nichž zní pevné odhodlání: Republiku si rozvracet nedáme!

podílejí, a těm, kterým takovéto počínání vyhovuje, u nás i v zahraničí.

□

Brigáda socialistické práce československo-sovětského přátelství Oděvního průmyslu v Prostějově zaslala dálnopisem stanovisko, v němž se mj. praví:

Náš kolektiv, v němž pracuje 14 žen, důrazně odpovídá zaprodancům a příznivcům mezinárodního kapitálu. Prohlašujeme, že nechceme s nimi mít nic společného.

Jak to doopravdy myslí, o tom jsme získali zkušenosti z krizového období 1968—1969, kdy přivedli stranu a společnost do politického a hospodářského rozvratu. Opakování takové situace nedovolíme. Máme svou vlastní vůli a pracujeme pro její další rozkvět.

Odmítáme každý pokus, který by chtěl měnit chod dějin, zastavit pokrok nebo dokonce zvrátit socialistický vývoj v naší zemi.

Přestože v naší brigádě nejsme všichni členové strany, chceme ujistit ústřední výbor strany a vládu ČSSR, že stojíme za jejich politikou a budeme je i nadále svou angažovanou prací podporovat, protože slouží míru a pracujícím na celém světě.

Čs. rozhlas vysílal v pondělí odpoledne dokumentární pásmo „Kdo je profesor Jan Patočka?“ z něhož uveřejňujeme podstatnou část.

V současné protičeskoslovenské kampani západních sdělovacích prostředků vystupují do popředí tři jména: bývalý ministr zahraničních věcí Jiří Hájek, spisovatel Václav Havel a filozof profesor Jan Patočka. Fakta o tom, co proti skutečné svobodě našeho lidu udělali Hájek a Havel, jsou známa. Veřejnosti méně známý je ale profesor Jan Patočka.

Šířitel buržoazní filozofické koncepce

Za předmnichovské republiky studoval ve Freiburgu, Berlíně, Paříži i Praze. Seznámil se s teoriemi německého buržoazního filozofa Edmunda Husserla, zakladatele tzv. fenomenologie. A právě z ní vycházel celý svůj život. Až do února 1948 patřil k neaktivnějším šířitelům této buržoazní filozofické koncepce, kterou antikomunistická propaganda dodnes považuje za jednu ze svých hlavních filozofických zbraní v ideovém boji proti marxismu-leninismu. Socialistická společnost nemůže samozřejmě připustit, aby vysokoškolskou mládež vyučovali stoupenci reakčních názorů, a proto musel profesor Patočka odejít z filozofické fakulty. Je však ironií osudu, že jej odtud vylučoval Jiří Pelikán, se kterým je dnes Patočka politicky i ideově na jedné lodi. Patočka pracoval však dál ve svém oboru a publikoval své články v odborných časopisech i listech s velkým nákladem. Jako pracovník Filozofického ústavu CSAV se podílel na překládání a vydávání různých filozofických děl — např. Hegela. V roce 1966 vydává knihu „Aristoteles, jeho předchůdci a dědicové“, za kterou mu byla udělena bronzová medaile CSAV, tedy jedno z nejvyšších ocenění. To vše je však podle západního tlaku projevem nesvobody a útisku profesora Patočky. On sám si ve svých vzpomínkách vydaných loni v Haagu stěžuje, že u nás bylo „nejen nežádoucí, ale prostě nemožné“ vydání Husserlových děl. Zapomíná však přitom, že v roce 1972 vyšla u nás kniha E. Husserla „Krise evropských věd a transcendentální fenomenologie“ i další díla, jako např. „Kartesiánské meditace“ apod.

Patočka se vždy snažil vypadat nepoliticky. Politika však mu nebyla nikdy vzdálená. V pamětním mnohostránkovém sborníku „Edvard Beneš — filozof a státník“ Patočka nashromáždil dlouhé oslavné odstavce o tehdejší buržoazní prezidentovi, a to právě v době, kdy Benešova kapitulantská poli-

tika otevírala dveře diktátu fašistického Německa a vedla ke ztrátě naší státní samostatnosti.

Padá maska vědce, odděleného od politického života

V roce 1968, kdy se u nás objevily názory, že „leninismus je překonan“, se mezi jmény těch, jejichž dílo mělo údajně obohatit, ale spíše nahradit marxismus-leninismus, se vyskytují i oba hlavní pilíře předmnichovské buržoazní filozofie — Masaryk a Beneš. A to je signál pro profesora Patočku. Maska vědce odděleného od politického života rázem padá. O tom, jak začíná působit mezi studenty filozofické fakulty UK, hovoří její dnešní děkan

Kdo je profesor Jan Patočka?

prof. Václav Ráb, který přímo cituje Patočkova slova:

„V jarních měsících 1968 jsem na pozvání studentů vyložil na veřejné přednášce svůj filozofický pracovní program. Definoval jsem v něm vztah k marxismu a k dnešním filozofickým směrům. Později jsem podal obšírnou kritiku Husserlovu subjektivistické filozofie a na základě referování jsem ohledával možnosti jinak zaměřené fenomenologie.“

Z toho je zřejmé, že Patočka nastupoval na filozofickou fakultu s programem buržoazní filozofie.

V květnu 1968 je v Literárních listech profesor Patočka podepsán pod tzv. „protestním rozkladem“ CSAV, kde jeho jméno stojí vedle V. Černého. Zde se hovoří o tom, že na půdě CSAV musí dojít k zásadní nápravě poměrů, k jakési zásadní „demokratizaci“. V polovině dubna 1968, před valným shromážděním CSAV Patočka hovoří v rozhlasu:

„Já tady mluvím za takový ten prostý akademický lid. Já jsem pracovníkem ústavu a nejsem ani korespondent ani nic. Já si totiž myslím, že ti akademikové jsou takoví, že je to ve skutečnosti strašně nedemokratická věc. To je ve skutečnosti něco, co stupňuje takové to prestižnictví a málo stupňuje snahu o ucelený vědecký výkon.“

Těžko se ubránit dojmům, že profesor Patočka chtěl zrušit nejvyšší akademické tituly právě proto, že — jak sám říká — „není korespondent ani nic“,

Nebo mu vadilo, že se v naší společnosti udělují tyto tituly jen těm vědcům, kteří výsledky své práce významně přispěli k rozvoji celé společnosti? Profesor Patočka vydává tyto tituly za projev nedemokratickosti. Proč ale nevyužil svých bohatých zkušeností z buržoazních univerzit a neodhalil před naší veřejností takový výsměch demokracii ve vědě, jako je rozdávání akademických titulů za peníze, bez skutečných vědeckých výsledků. Proč nikdy nepodpořil pokrokové západní vědce v jejich zápase proti dalším, ještě mnohem nehoráznějším politickým demokraciím ve vědě ve Spojených státech, Německé spolkové republice a dalších kapitalistických zemích? Například proti „bonům na čarodějnice“ v amerických vědeckých ústavech v letech studené války a proti justiční vraždě amerických

vědců manželů Rosenbergových. Proti vyhazovům komunistů, ale i bezpartijních vědců ze státních vědeckých institucí a vysokých škol Německé spolkové republiky v rámci tzv. berufsverbots, ostudného zákazu výkonu povolání pro tzv. radikály z roku 1972. Nic z toho tomuto úzkostlivému ochránci demokracie ve vědě nevadilo.

Hlavní smysl obvinění stranickosti naší vědy však přirozeně tkvěl ještě v něčem jiném. Tak jako jiným i profesoru Patočkovu především vadilo plánované řízení Československé akademie věd orgány socialistického státu. Nejspíše by z hlediska řízení vědy viděl slabé prezidium — mezi tím nic a potom velmi silné ústavy.

Naše socialistická společnost tedy měla z výsledků práce dělníků a družstevníků financovat vědu, ale zároveň měla být zbavena práva usměrňovat činnost vědeckých ústavů v souladu s potřebami dalšího rozvoje zdravotnictví, školství, kultury a dalších oblastí. Měla dávat velké částky na výzkum v ústavech, ale bez nejmenší záruky, že bude koordinován vedením Akademie, že bude v zájmu lidu soustředěn na nejdůležitější úkoly. Společnost měla podporovat činnost takových ústavů společenských věd a nemít nejmenší záruku, že v nějakém takovém „silném ústavu“ nezačne udávat tón nějaký profesor Patočka, který za nejpřednější úkol nepovažuje zkoumání problémů dalšího rozvoje naší společnosti, ale propagaci buržoazních filozofických teorií.

Patočkovy požadavky „silných ústavů“ a „slabého prezidia“ se plně shodovaly s cíli, které prosazoval Ota Šik a další revizionisté v ekonomice. Pokles efektivnosti, miliardové škody, zárodky inflace, hrozba nezaměstnanosti — to je jen část bilance šikovských reforem, které chtěl Patočka napodobit v řízení vědy.

Na první pohled je jedno zřetelné: ideologii, kterou profesor Patočka odmítá a prohlašuje za falešnou autoritu, je míněna ideologie dělnické třídy — marxismus-leninismus. Podle profesora Patočky nemá dělnická třída a pracující lid právo na to, aby se společenské vědy rozvíjely v souladu s jejím myšlením a třídními zájmy, vyjádřenými v ideologii marxismu-leninismu. Ve snaze zakrýt před naším lidem své skutečné reakční cíle se i profesor Patočka uchyluje k jednomu z nejstarších triků zpátečnických sil — prohlašuje, že není stoupencem žádné ideologie, že je pro tzv. dezideologizaci.

Reálný svět jediným kritériem pravdy

Naš pracující lid se však nikdy nebude řídit krédem učitele profesora Patočky. Pro nás naopak jsou a vždy budou právě fakta, faktický, reálný svět, jediným kritériem pravdy. Právě práce jednoznačně ukazuje, že zvlášť ve světě s vyostřeným třídním rozporem mezi prací a kapitálem, mezi socialismem a kapitalismem slouží každá společenská věda buď ideologii pracujících, anebo ideologii vykořisťovatelů. Třetí cesta neexistuje. Na to nescíslněkrát upozorňoval Vladimír Iljič Lenin: každé oslabení socialistické ideologie nevyhnutelně vede k posílení ideového vlivu reakčních sil.

Slouží špinavým cílům imperialismu

Činnost těch někdejších sil v CSAV, k nimž patřil i profesor Patočka, usvědčila hlasatele tzv. dezideologizace z jejich skutečných politických záměrů. Cílem vědecké práce měl být boj — za návrat vykořisťovatelských pořádků.

Profesor Patočka je dnes spolu s dalšími jednotlivci z řad československých občanů pomocníkem antikomunistických kruhů v jejich kampani proti Československu. Pomáhá jim svými pomluvami našeho socialistického zřízení odvádět pozornost pracujících kapitalistických zemí od krize a politické nesvobody, ochromovat jejich víru v lepší, socialistickou budoucnost, zpomalovat vývoj k Evropě míru a spolupráce. Hlasatel „demokracie“ a „čisté vědy“ slouží nedemokratickým špinavým cílům imperialismu.

Kdo je Ludvík Vaculík?

ČESKOSLOVENSKÝ ROZHLAS VYSÍLAL nedávno, jako součást Horizontu 77, publicistický pořad „Kdo je Ludvík Vaculík“. Vzhledem k mimořádnému ohlasu tohoto pořadu přinášíme dnes v našem listě jeho podstatnou část.

Vedle osobností, které pomáhaly spoluvytvářet dějiny a přispívaly k pokrokovému vývoji světa, existovaly vždy osoby, které jejich myšlenky rozměňovaly a používaly vznešených slov svoboda nebo demokracie k tomu, aby mohly uskutečnit své, ryze osobní záměry, aby upozornily na sebe, a to jakýmkoli způsobem. Někteří ztroskotanci z roku 1968 se o to pokusili znovu před několika týdny a znovu nepochodili.

Patří mezi ně i Ludvík Vaculík, autor Dvou tisíc slov, a jeden z iniciátorů tzv. Charty 77, která byla spontánně a masově odmítnuta celou naší veřejností. Abychom mohli poznat jeho pravou tvář a prapříčiny jeho současné činnosti, musíme se vrátit až do roku 1946. Tehdy mu bylo 20 let a odešel z Gottwaldova do Prahy. Údajně studuje na vysoké škole, když však je po několika letech dotazován na dosaženou kvalifikaci, odpovídá: „Nevím, ale asi »diplomovaný politik«, jak znělo na diplomu, který jsem zahodil, neboť byl směšný.“ Ludvík Vaculík studoval takřka jic při zaměstnání, neboť současně působil jako vychovatel učňovské mládeže. Avšak půl roku stačilo na to, aby byly poznány Vaculíkovy skutečné vlastnosti a aby byl ze svého prvního místa vychovatele propuštěn. Vaculík o tom píše: „A tak jsme šli do Prahy, do internátu ČKD, to bylo v letech 1949 až 1951. Odtamtud mě nevyhodili, protože mě pracoviště včas zrušili. A já šel na vojnu. Když jsem se vrátil z vojny, zasáhla do mého osudu moje žena: Vychovatelem už nebudeš, to je příliš nebezpečné povolání. A tak se pro mě dověděla o klidném kulturním zaměstnání: redaktorském. Jasně.“

Už v roce 1958 je ve Vaculíkově osobním posudku konstatováno, že bývá některými novináři označován za člověka narušujícího práci a vytvářejícího komploty, za osobu, která není pro kolektiv a práci posilou, za revizionistu. V jiném hodnocení — z roku 1962 — čteme: „Ludvík Vaculík bývá někdy prudký a vznětlivý. Přehání někdy originalitu. Jeho snaha ho někdy vede až k objektivně nesprávným, individualistickým stanoviskům. Někdy svou vznětlivostí ubližuje, potřebuje pozorný korektiv kolektivu...“

Všechny tyto náznaky kritiky však marně hledají svůj ohlas — až už ve Vaculíkovi samém nebo mezi lidmi, kteří ho obklopují a jsou mu blízcí. Spíše naopak — negativní projevy se stále stupňují. Ludvík Vaculík sám posměšně prohlašuje: „Zdvouřlost, to je takový figl. Hulvátství bývá mnohem upřímnější.“ A tak se pan Vaculík snaží být upřímný. Zvláště když je doba tomu nakloněna.

Na začátku šedesátých let dochází v oblasti naší literatury k nástupu maloměstských spisovatelských skupin, k pokusu vnutit naší socialistické literatuře, literární vědě, kritice a estetice jiné tradice, jiné dědictví, jiné hodnoty. V roce 1963 se koná 3. sjezd Svazu čs. spisovatelů. S ním nastupuje do klíčových pozic ve vedení organizace kompaktní, dobře organizovaná skupina lidí, která se původně formovala kolem časopisů „Květen“, „Literární noviny“ a „Host do domu“. V témže roce se koná kaňkovská konference, na jejíž přípravě a průběhu se aktivně podílí řada buržoazních účastníků ze Západu. A není bez zajímavosti, že v témže roce vychází první Vaculíkův román. Má více než 300 stran a nese název „Rušný dům“. Po čase však autor tuto svou prvotinu zcela zavrhl. Literární kritička Hana Hrzalová o jeho svérázném postoji říká: „Svůj první literární pokus, prózu Rušný dům, v níž těžil ze svých zkušeností a prožitků vychovatele, sám odepsal, neboť — jak prohlašuje v roce 1967 — se od ní cítí být vzdálen, že ji vidí jako »chudáčka«, a proto s ní zachází jako s »odkopnutým dítětem“.

Daleko více si Ludvík Vaculík váží svého dalšího románu „Sekyra“, který mu v roce 1966 získal uznání, zejména mezi lidmi, kteří proklubávali svou skořápku pokrytectví a otevřeně nastoupili antisocialistický kurs. Sekyra byla Vaculíkovým »sebeuvědoměním« a sloužila jako nástroj k sebeuvědomění oné skupinky lidí, s níž se Vaculík sblížil. Sekyra zrcadlila přesně jejich mínění. Spolu s Kunderovým Žertem hovořila stejným jazykem, jaký měli v té době revizionisté v rovině publicistiky a politiky.

Sekyra tedy posloužila určité skupince lidí a současně i svému autorovi. Jednak tím, že za ní dostal honorář 109 000 korun, především však tím, že mu umožnila proniknout mezi tak zvanou elitu. Byl přijat do Svazu čs. spisovatelů, což ho samotného překvapilo. Sám o tom v roce 1969 píše: „Jak známo, jsem členem Svazu teprve dva roky, a i to bylo tenkrát dost překvapivé — za vlastně jednu knížku. Ale tenkrát jsem nemohl nic říkat, cítil jsem se posouván kamsi logikou svého vlastního jednání, po A bylo třeba říci B, důvody byly politické...“. Odměnu tedy dostal ne za umění, ale za jízlivé protisocialistické výpady a potouchlosti. Přiznává to nezakrytě a prohlašuje například: „Asi jsem chtěl být spisovatelem už tenkrát, když jsem si myslel, že chci být obchodníkem.“ A při jiné příležitosti je ještě upřímnější: „Co dělám, dělám z nutnosti žít se, literatura mě totiž neuziví, jsem v ní málo výkonný. Dále to dělám z nedostatku sebeovládání: dávám se k politickému projevování strhávat. Mimoděk, vlastně nechci, vlastně ze zlosti jsem činný politicky.“

Je to však jen snaha užít se nebo i snaha propůjčit se? Odpověď na to dává Vaculíkův postoj v průběhu dalších měsíců a let. Otevřeně vystoupil se svými názory na 4. sjezd Svazu čs. spisovatelů v červnu 1967. Zatímco pokroková veřejnost za Západě ústy publicistky Elviry Högemann-Ledwahnové prohlásila, že „Vaculík vychvaluje měšťácké pojetí demokracie“, ultrapravicoví exponenti západní buržoazie vycítili hned svou příležitost a začali o Vaculíkovi šířit mýtus „předního československého spisovatele“, dále pak „mluvčího intelligence“ a podobně. A nezůstali ovšem ani bez úspěchu s navazováním kontaktů s tak vyčvalovaným potencionálním spolupracovníkem.

S jídlem roste chuť. I literární. Vaculíkovi nebylo

vhod, že je na Západě stále ve stínu Pavla Kohouta a Václava Havla. Nechtěl hrát druhé housle. Nejvhodnější příležitost byla v roce 1968 a té jaksepatří využil. Přinutil se dokonce překonat i svou „malou výkonnost“, k níž se sám kdysi přiznal. Zvolil si námet, využil podmínek roku 1968 a pro svůj záměr si jako terč zvolil město Semily. Pracovník OV KSČ Jaromír Kobr k semilské akci prohlásil: „Ludvík Vaculík navázal styky s Klubem mladých na okrese Semily v květnu 1968. Klub mladých byla prakticky nelegální organizace mladých lidí, někteří z nich představovali i určité kriminální živly, které Ludvík Vaculík používal pro svoje pravičácké cíle v tak zvaném obrodném procesu. Můžeme říci, že se zde rodily ideové a organizačně některé záměry Ludvíka Vaculíka, které potom vyústily ve Dvou tisíce slov. Ludvíka Vaculíka lze charakterizovat jako zbabělce, který vždy se snažil nastrčit do popředí někoho jiného, ale sám nikdy nevystoupil. Buďto se bál anebo to byl prostě jeho záměr.“

O těchto Vaculíkových rysech hovoří i funkcionář OV NF v Semilech a dnes si to zřejmě uvědomují i ti, které Vaculík přímo či nepřímo laspiroval a podněcoval. Hlásal demokracii, ale organizoval bojůvky, které přinejmenším společensky znemožňovaly lidi, jež jim byli nepohodlní; samozřejmě, že popularitu, bez jediného škrábnutí na kůži, chtěl na sebe strhávat Vaculík.

A když jí pozbyval a nakonec pozbyl i u lidí, kteří začali přemýšlet, u nichž vzrůstalo vědomí, že se dopustili chyby a přesvědčovali se o poctivosti cesty ke konsolidaci a k dalšímu rozvoji socialismu u nás, dělá Vaculík všechno pro to, aby dokázal, že západní ultrapravicí svou sázku na něj neuzavřela zbytečně. Jenže Vaculíkova snaha po ztroskotání kontrarevoluce nebyla již vůbec jednoduchá ani mezi příznivci na Západě. Ti chtěli vzkřísit alespoň Vaculíkovo jméno a přiblížit je trochu k úrovni světové literatury. A samozřejmě na tom i vydělat. Měla k tomu posloužit próza „Morčata“, kterou vydal v Bucherově nakladatelství ve Švýcarsku.

O tom, jaké to bylo zbytečné úsilí, dosvědčují slova Tomáše Rezáče, který v tomto nakladatelství pracoval: „Tato kniha se téměř neprodávala, lépe řečeno neprodávala se vůbec, nedostávalo se jí žádné odezvy, ačkoli Bucherovo nakladatelství ji rozeslalo recenzentům nejvýznamnějších západních listů. Ludvík Vaculík nevstoupil do povědomí čtenářů proto, že samotný osud Ludvíka Vaculíka je — můžeme říci — svým způsobem smutný a tragický. Smutný a tragický proto, že Vaculík se chce ze svého literárního a lidského exhibicionismu vyvyšovat nad lidi a nikoli jim pomáhat. To je jasně vidět z jeho knihy Morčata. Je to prostě ponížení člověka v tom nejhorším slova smyslu. Ale tato jeho metoda nejde dnes už — jak se lidově říká — pod vousy ani západnímu čtenáři. Západní čtenář je takových knih přesycen, protože se mu podávají v nejrůznějších podobách od špatné krimi až po tzv. uměleckou literaturu. Švýcaři jsou stejně fanatičtí čtenáři jako Češi. Čtou v autobusech, na nádražích, ve vlacích. Viděl jsem je číst všechno. Ale nikdy jsem neviděl, že by drželi v ruce Vaculíkova Morčata.“

Rezáč se zmínil i o tom, zda Vaculík dostal za neprodejnou knihu honorář. „Pokud vím, dostal a dostal musel. I když ho nedostal formami, jak se domníval, zcela legálními. Na Západě totiž platí v nakladatelstvích tvrdý systém. Autorovi se vyplácí jako honorář nejvýše 10 až 15 procent z jednoho prodaného exempláře knih. Z Vaculíkovy knihy Morčata se neprodal jeden jediný exemplář. Vaculík tedy obdržel svůj honorář zprostředkovaně, ve formě darů a ve formě všelijakých premii. Jsou to například ceny. Vaculík dostal novinářské ceny za nikdy nepublikované články.“

Na nouzi si tedy L. Vaculík stěžovat nemůže, i když v tzv. Chartě 77 nařiká, že on a jemu podobní jsou prý všestranně i materiálně omezováni. K pravému opaku může sloužit i tento příklad. Předseda MNV v Dobřichovicích Bohumil Kuchař uvádí: „Syn Ludvíka Vaculíka Ondřej zakoupil ke konci roku 1973 — tehdy mu bylo 19 let — v Dobřichovicích rodinnou vilu s velkou zahradou. Ve vile bydleli tři nájemníci a 22. února 1974 požádal o zrušení užívacího práva na všechny tyto nájemníky. Jako důvod uvedl adaptaci a modernizaci domku. Tyto adaptace a modernizace si vyžádají další finanční náklady, které budou malé. Jak je vidět, není pravda, jak uvádí Ludvík Vaculík a lidé jemu podobní, že jsou omezováni a že je jim ztěžováno a znemožňováno materiální zabezpečování jich samotných a příslušníků jejich rodiny.“

Ludvík Vaculík o sobě tvrdí, že je činný literárně, jiné zaměstnání nemá a jakékoli odmítal. Sám o tom v září 1973 uvádí: „Moje autorská činnost není na členství ve Svazu (to jest Svazu českých spisovatelů) závislá. Rozhodující je jen příjem z literární činnosti, který mohu doložit účetními doklady... Podle těchto dokladů činil můj příjem v roce 1972 celkem 17 611 tuzexových korun...“

Tolik z rozhlasového publicistického pořadu, který charakterizoval vývoj, myšlení a nedávnou i současnou činnost jednoho z autorů pamfletu „Charta 77“ Ludvíka Vaculíka. Pořad končí těmito poučnými slovy: „Nebylo vůbec snadné vyvést naši společnost z politického, hospodářského rozvratu, do kterého ji zavedli zlepšovatelé socialismu v roce 1968. Stalo se však to, co se zdálo téměř nemožné: vrátit zemi klid, lidem právní a sociální jistoty. S výsledky této politiky se setkáváme všude kolem sebe. A ostře kontrastuje se současným vývojem na Západě. A právě proto se na scéně opět objevují lidé osmašedesátého roku, různí ti iniciátoři „Dvou tisíc slov“ a mnoha jiných protisocialistických pamfletů a ruku v ruce s buržoazií a reakcí kapitalistického světa opět chtějí pomáhat „zlepšovat“ socialismus u nás. A je to skutečně dojemné, jakou starost, jaké obavy projevují signatáři „Charty“ a buržoazní tisk o vývoj socialismu v Československu. K upřímnosti jejich slov není třeba komentáře. Na jejich snahy znovu vyvolávat neklid v naší zemi je možno odpovědět jediným: klidnou, soustředěnou a svědomitou prací.“ (14)

K SLAVNOSTNÍMU SHROMÁŽDĚNÍ v Národním divadle v Praze, které se konalo v pátek, se vracíme dvěma snímky. Na prvním podepisuje provolání čs. výborů uměleckých svazů v popředí národní umělkyně Marta Drottnerová. Na druhém obrázku při podpisu zasloužilý umělec Zdeněk Míka a národní umělec Mikuláš Huba. Foto RP V. ŽITNÝ

PRACUJÍCÍ K PROVOLÁNÍ ČESKOSLOVENSKÝCH VÝBORŮ UMĚLECKÝCH SVAZŮ Promluvili lidu ze srdce

PRAHA 30. ledna (Od našich zpravodajů) — Manifestačně přijaté provolání naší umělecké fronty na pátečním shromáždění v Národním divadle v Praze se setkalo s neobyčejně živým ohlasem všech našich pracujících. Hrdinové socialistické práce, horníci, hutníci, družstevní rolníci, příslušníci technické inteligence a další občané z nejrůznějších míst republiky řekli své ano s rozhodnutím dělníků ducha vytvářet nová díla ve jménu socialismu a míru, a rázným odmítnutím pokusů skupinky odpadlíků a zrádců narušovat pokojný život v naší vlasti.

Jasná odpověď

Milan Zaběšák, hrdina socialistické práce, hlavní předák mládežnické brigády socialistické práce, Důl Antonín Zápotocký v Orlové: »Provolání je jasnou a srozumitelnou odpovědí na otázku, na čí straně stojí naši umělci. Je to otázka, která se týká každého z nás. Každý z nás má právo na život v naší vlasti, na život v míru, na život v socialismu a míru, psát, malovat, skládat hudební díla a hrát pro náš pracovitý lid přesvědčivě prokazuje, že široká umělecká fronta chce být u toho, když usilujeme o další rozkvět naší země. Provolání je také pádnou odpovědí hrstce zaprodanců, kteří se podepsali pod hanebný pamflet charta 77 a jejíž hlas připomíná štěkání na měsíc.

My, horníci, si upřímně vážíme práci každého, komu leží na srdci osud naší republiky a je ochoten vykonat více, než přikazuje pouhá povinnost. To znamená pracovat s velikou láskou, mít na zřeteli potřeby a zájmy celé společnosti, nelitovat umu a síly. Zkrátka konat tak, aby si člověk po ukončení každé práce mohl říci — dobré dílo se podařilo. A k takové náročné, prospěšné, tvořivé práci s lidem a pro lid se ve svém provolání přihlásila naše socialistická umělecká

fronta. Chce obdobně jako třeba havíři z našeho dolu překonávat své dosud nejlepší výsledky, mít podíl na úspěšné realizaci politiky Komunistické strany Československa, politiky všeho pracujícího lidu. Všechny nás tedy — a je jedno, zda pracujeme v porubu nebo na prknech, která znamenají svět — sdružuje jeden cíl. Pracovat stále lépe a odpovědněji, zasloužit se každý podle svých sil a schopností o to, aby u nás bylo každý den lépe než včera.« (km)

Po boku pracujících

Ján Boruš, hrdina socialistické práce, předseda JZD ve Vinném: Opravdu s velkým zájmem jsme se seznámili s manifestačním vystoupením našich nej přednějších umělců. Myslím, že jejich slova, myšlenky nacházejí velkou odezvu v myslích a srdcích našich lidí. Obdobně jako účastník Slovenského národního povstání, jeden z mnoha tisíců bojovníků za naši současnost, jsem rád, že svým otevřeným, přesvědčivým vystoupením znovu potvrdili své místo po boku lidu.

V dějinách našich národů je dostatek takových příkladů, kdy v dobách nejtěžších byli právě umělci pro lid světlem v temnotách. Právem jim patří nesmrtelnost a naše památníky vděčnosti.

Ano, takový postoj očekávám osobně také od současných dělníků naší kultury. A slovo dělník je podle mne v tomto případě významné. Pro ty, co tímto činem dali jasně a srozumitelnou všem odpadlíkům a odrodilcům, že svůj lid neopouští, že se hlásí k velké armádě dělníků a družstevníků, k opravdovým budovatelům socialistické vlasti. Ve svých knihách a v sálcích divadel dokazují denně, s kým jdou, pro koho pracují a tvoří. (edk)

Tvořivá práce pro republiku

František Graif, hrdina socialistické práce, předák sdružené brigády SCSP komorářů a choďbařů, Důl Pre-

zident Gottwald v Hrdlovce: »Už dlouho jsem tak netrpělivě nečekal na sobotní noviny jako tentokrát. Chtěl jsem si v klidu přečíst zprávu o manifestačním vystoupení našich předních umělců, které je významným podnětem ke společnému úsilí o další všestranný rozvoj socialistické kultury v duchu závěrů XV. sjezdu KSČ. Hluboce mi mluví příběh celého shromáždění zapůsobil. Je také tou nejlepší odpovědí nepřítelům socialismu a pokroku vůbec, kteří tak těžce nesou naši oddanost a úctu k sovětským lidem a naše pevné odhodlání pozitivou prací naplňovat směle plány dalšího rozkvětu naší socialistické vlasti.

Náš kolektiv je držitelem zlatých odznaků BSP. Poctivá, tvořivá práce se pro nás stala smyslem života. Čerpáme z pracovních úspěchů sílu, podněcuje nás to, abychom o své práci stále více znali a mohli ji zlepšovat. Tak nás vychovali staří havíři-revolucionáři, kteří se rvali s uhlobarony a naučili nás dívat se na život komunisticky.

V letošním roce budeme slavit 60. výročí Velké říjnové socialistické revoluce. Pro havíře to znamená, abychom ještě usilovněji a sdruženými silami vedli zápas za vysoké těžby uhlí a z hospodárnosti těžebních prací, aby každý havířský kolektiv přispěl svým podílem ke zlepšení palivo-energetické situace v našem státě.« (lc)

Dobry chléb — socialistické umění

Ján Selecký, předseda JZD československo-maďarského přátelství v Moskvě u Bratislavy: »V provolání československých výborů uměleckých svazů spatřuji objektivní skutečnost. Naši umělci tvoří s lidem a pro lid. Jestli se našel některý, co s ním nežije, zákonitě se dostává na opačný pólu a dělá tak proti vlastnímu lidu.

Je smutno v duši člověka a těžce může odolat rozhořčení, když se do-

zvídá, jak někteří mohou u nás poplivat vlastní chléb. Vždyť chléb je v naší vlasti od pradávna symbolem práce a míru, bídy či bohatství generací. Jenom špatný člověk nemůže nebo nechce vidět, jaký je náš socialistický chléb pěkný a vydatný. Ve všech oblastech života a práce všeho našeho lidu.

Dobry chléb nám dává také naše socialistické umění. I na venkově, kdysi odkázaném jenom na pouťovou kulturu, žijeme plným a bohatým kulturním životem. Vždyť třeba v naší vesnici již pokolikáté jsme uvítali mezi námi herci či spisovatele, básníky anebo tanečnický zástup z Bratislavy, ale také umělce z jiných měst stejně jako ze Sovětského svazu nebo z Maďarska. Naši lidé na vesnici, naši družstevníci hodně čtou, vzdělávají se, chodí na koncerty, do divadel, na výstavy. Nemluví ani o televizi a rozhlasu, které jsou v našich domácnostech již dávno samozřejmostí.

Chlebem a solí vítáme a uctíváme své nejlepší přátele a hosty. Je přinejmenším trapné, že se musíme stydět za některé naše spolobčany, kteří pro ješitnost, kariéru či jiné nekalé cíle by chtěli přidávat svou žluč rozvratu a nesváru mezi národy. Jejich úsilí je v naprostém rozporu s naším snažením se dorozumět a mluvit. Provolání na shromáždění umělců v pražském Národním divadle jim říká za nás, družstevní rolníky, dáva tu nerozumnější odpověď.« (sch)

Vděk umělcům

Doc. ing. Václav Pilous, DrSc., člen korespondent ČSAV, vědecký pracovník Ústředního výzkumného ústavu o. p. Skoda Píseň, laureát státní ceny Klementa Gottwalda: »V době, kdy můžeme s uspokojením říci, že se nám podařilo zabezpečit plynulý přechod z páté do šesté pětiletky a zachovat dynamický rozvoj národní-

ho hospodářství, se sešli naši umělci. Se zaujetím jsem sledoval z obrazovky průběh manifestace v Národním divadle. Její účastníci zhodnotili výsledky své tvůrčí práce v minulém období. Už nyní dosáhli vysokých uměleckých hodnot, ve kterých se zrcadlí blízké sepětí s pracujícím lidem. Všichni můžeme potvrdit, že současné umění čerpá z denního života každého z nás; života svobodného člověka, z pramenů osvobozené práce. Umělci se hrdě hlásí k socialismu a naplňují závěrečný akt helsinské konference, kde umění má dlouhu získat lidi pro humanitní soužití. My jsme za to vděční. Socialistický svět má dost sil, aby v čele se Sovětským svazem uhájil svou vědu a technikou tyto vytvořené hodnoty. Jsem přesvědčen, že slova, pronesená na shromáždění, v období nadcházejících sjezdů svazů, se promění v nové umělecké výkony, v nové tvůrčí činy spjaté s pracujícím lidem naší vlasti, s politikou vedoucí síly naší společnosti — Komunistické strany Československa.« (lv)

Pro blaho člověka

Ján Svantner, předseda JZD čs-sovětského přátelství v Brezně: »Už se ani nepamatuji na televizní relaci, kterou bych tak pozorně sledoval jako přenos z pátečního shromáždění v pražském Národním divadle. V sobotu ráno jsem pak prošel některá pracoviště našeho JZD a přesvědčil jsem se, že nejen já, ale i ostatní pracující našeho družstva s vřelým uznáním hovoří o provolání předních představitelů — umělců, spisovatelů, výtvarníků i ostatních tvůrců našich kulturních hodnot o jejich pevném odhodlání aktivně se zapojit do budování naší socialistické vlasti a naplnit dalšími tvořivými činy závěry XV. sjezdu KSČ.

ROZHODNÝ HLAS PRACUJÍCÍCH SOCIALISTICKÉHO ČESKOSLOVENSKA

Opovržení k proradným snahám ztroskotanců

Ostré odsouzení rozbíječského pokusu skupinky samozvanců • Nedovolíme znevažovat naše úsilí

PRAHA 14. ledna (Od našeho zpravodaje) — Hrstce autorů pomlouvačného výlevu nazvaného charta 77, mezi něž patří pohrobeli poražené buržoazie z února 1948 a zkrachovaní exhibicionisté z krizových let 1968—1969, se dostává pádné odpovědi od všech vrstev našich pracujících: z výrobních hal našich závodů a podniků, ze zemědělských družstev, ale také z poslucháren škol, z výzkumných a vývojových pracovišť i úřadů. Ve vlně rezolucí, protestních dopisů a telegramů naši lidé ostrě odmítají opětovné zlomyslné očerňování společného díla vybudovaného za vedení komunistické strany a za nezištné soudružské pomoci zemí socialistického tábora v čele se Sovětským svazem. Odsuzují hanebnost signatářů tohoto pamfletu, kteří si proradně léčí své neukojené velikášství, zkrachované politikařské a kariéristické ambice.

»Nepoučili se z porážky a zneužívají velkorysosti, s jakou se u nás postupovalo proti iniciátorům a vůdcům kontrarevoluce v roce 1968,« píše **akademičtí, straničtí, odboroví a svazáčtí funkcionáři Vysoké školy ekonomické v Praze**. »Odsuzujeme protistátní činnost těchto „přátel“ lidu.«

Člen prezidia Československé akademie věd akademik J. Bačkovský k článku Rudého práva Ztroskotanci a samozvanci napsal: »O existenci ilegální pravicové organizace v ČSSR jsem se dozvěděl z dopisu bývalého ministra zahraničních věcí dr. J. Hájků, adresovaného prezidiu ČSAV. Dr. Hájek k dopisu připojil řadu podpisů. Někteří z autorů se označují za politiky. Domnívám se, že člověk podle svých schopností a zálib se

může stát krejčím, zahradníkem, soustružníkem, učitelem, stavitelem, vědeckým pracovníkem. Politikem — kromě diktátorů — se ovšem nikdo nemůže stát z vlastního rozhodnutí. K tomu musí být společností pověřen. Vydávat se za politiky z vlastního rozhodnutí považuji za samolibost, která je pro skupinu lidí kolem dr. Hájků charakteristická.«

Jménem brigády socialistické práce Máj ze střediska 45 n. p. Aritma Vokovice napsala Eva Ježková: »Odsuzujeme počínání samozvanců a s hrdostí se hlásíme k naší zemi budující socialismus, ztělesňující vše ušlechtilé, pokrokové a humanitní.«

František Martiník, ředitel konzervatoře v Praze, vyjádřil své rozhodnutí slovy: »Tento pamflet neslouží ničemu jinému než antikomunistické

a protisocialistické propagandě. Nás se dotýká, že hovoří jménem inteligence a lidu naší země. Nevíme, jakým právem říká, že jsou dezinformováni komunistické strany v některých kapitalistických zemích i pracující lid západních zemí pomocí takového „dokumentu“.«

„Iniciativu“ zaměřenou proti mírové ofenzívě socialistických států a na torpédování připravované bělehradské konference,« píše soudruh Milan Mudra, předseda CV KSČ Severočeských chemických závodů v Lovosicích. »Pamflet nám až příliš připomíná období příprav kontrarevolučního puče v roce 1968.«

»Pracovními výsledky podporujeme politiku komunistické strany a jejího ústředního výboru,« praví se v telegramu pracujících Kovosvitu Sezimovo Ústí. »Podivujeme se, že lidé, kteří chtějí znevažovat naše úsilí, nechápou, že požívají širokých svobod jako my.«

»Každodenní práci vyjadřujeme souhlas s politikou KSČ, která vyvedla naši společnost z chaosu a krize a trvale zajišťuje dynamický rozvoj socialistické společnosti,« píše Peter Hanakovič, vedoucí brigády socialistické práce, Závodů 29. augusta v Partizánském. »Protestujeme proto

proti pomlouvačné kampani a obsahu takzvané charty 77.«

»...autoři dokumentu patří do řad ztroskotaných politiků a organizátorů kontrarevoluce v roce 1968. Jako komsomolec a člen strany od roku 1937, který strávil pět a půl roku v nacistickém koncentračním táboře, naprosto odmítám jejich výmysly a pomluvy,« sdělil nám v telegramu František Komínek z n. p. Gala Prostějov, závod 06.

Jednoznačně vyjádřil své stanovisko doc. dr. Antonín Mrkos, CSc., nositel Řádu práce, ředitel hvězdárny České Budějovice: »Pánové, kteří prostřednictvím nejnovějšího pamfletu znovu pomlouváte a očerňujete naši socialistickou republiku a tím pomáháte mezinárodní reakci, nedočkáte se! Všichni vás dobře znají. Těžko se najde někdo, kdo by vám uvěřil. Historie se, jak známo, neopakuje!«

Pracovníci Ústavu pro péči o matku a dítě v Praze-Podolí praví: »Rozhodně vystupujeme proti hazardním pokusům ohrozit konsolidované poměry v našem státě. Autoři takzvané charty 77 vědomě a neodpovědně napomáhají reakčním silám. Nahrávají obnovení studené války a ožívování válečné psychózy. Jsme rozhořčení.«

Tisk socialistických zemí o článku Rudého práva Ztroskotanci a samozvanci

Kontrarevoluci růže nepokvetou

MOSKVA 13. ledna (ČTK) — Pod titulkem Rudé právo odhaluje provokatéry uveřejnila čtvrtední Pravda výtah z redakčního článku středečního Rudého práva Ztroskotanci a samozvanci.

Pravda z tohoto článku uvádí mj. pasáže, v nichž se zdůrazňuje, že mezinárodní reakce se ve svém zavlém boji proti pokroku pokouší vytvořit zdání jakési široké antikomunistické fronty, do níž se snaží zavléci kromě otevřených zrádců i kolísající a dezorientované jednotlivce či skupiny, kteří se leckdy halí do masky »levice« nebo »komunistů«. Snaží se oživit i politické mrtvolky jak v řadách emigrantů ze socialistických zemí, tak v řadách zbytku třídních nepřátel v těchto zemích, odrodilců, až po různé kriminální a asociální živly. Jednou z forem takových pokusů je fabrikování všemožných pamfletů, dopisů a jiných tuctových pomluv, které jsou vydávány za hlas těch či oněch »opozičních« jednotlivců či skupinek a s velkým povykem rozšiřovány po kapitalistickém světě.

Pravda vyjímá pasáž článku, v níž je za takový pokus označován i nejnovější pamflet, protistátní, protisocialistický, protilidový a demagogický hanopis, jehož autoři hrubě a lživě pomlouvají Československou socialistickou republiku a revoluční vymoženosti lidu.

»Náš lid, věren. svému poučení z krizových let, žádné právo na no-

vou kontrarevoluční šanci nemíní dát nikomu a nedá ji. Jak nejednou připomněl soudruh G. Husák, kontrarevoluci u nás růže nepokvetou.« cituje Pravda z redakčního článku Rudého práva. Vyzdvihuje pasáž, v níž se zdůrazňuje, že »náš lid jde cestou společenského pokroku, cestou socialismu, cestou pevného přátelství se Sovětským svazem a ostatními socialistickými zeměmi jako pevný článek socialistického společenství«.

List Izvestija ve večerním moskevském vydání píše, že Rudé právo ve svém redakčním článku označuje kontrarevoluční pamflet jako pokus oživit mrtvolky mezi emigranty ze socialistických zemí, mezi zbytky třídních nepřátel v těchto zemích, počínaje renegáty a konče kriminálníky a antisociálními živly.

Jeho pražský zpravodaj odpovídá na otázku, co vlastně představuje ona charta 77. »V tomto paskvilu je lživá a hrubá pomluva ČSSR, jejích výsledků, řádu i pracujících,« píše G. Ustinov. »Avšak pokusy reakce uměle oživit kontrarevoluci v Československu jsou odsouzeny ke krachu.«

(ob)

BUDAPEŠT (Od našeho zpravodaje) — Všechny maďarské deníky uveřejnily ve čtvrtek informaci o redakčním článku Rudého práva Ztroskotanci a samozvanci. Deník ÚV MSDS Népszabadság vyzdvihuje, že protisocialistický pamflet naplánovali a jeho uveřejnění zorganizovaly antikomunistické centrály. Népszabadság uvá-

dí, že pamflet byl objednaný ze zahraničí a odráží aktivitu nejreakčnějších kruhů, které stojí proti duchu Závěrečného aktu z Helsink a chtějí přivést na mělčinu konferenci v Bělehradě. Deník Vlastenecké lidové fronty Magyar Nemzet přináší obsah výtah z článku Rudého práva a autory pamfletu charakterizuje jako členy zkrachované československé buržoazie a v r. 1968 poražené kontrarevolucionáře, pravicové oportunisty. List zdůrazňuje, že pamflet je dílem těch reakčních imperialistických sil, které by chtěly zvratit kolo dějin, které osnují spiknutí proti zmírňování mezinárodního napětí a proti Československu. (víl)

SOFIA (ČTK) — Rabotničesko delo cituje z článku Rudého práva, že mezinárodní reakce působí »v řadách emigrantů ze socialistických zemí i v řadách zbytků třídních nepřátel v těchto zemích, odrodilců, až po různé kriminální a asociální živly«. K tomu využívá různých forem a taktik.

»Jde o protistátní, protisocialistický, protilidový a demagogický hanopis, který hrubě a lživě pomlouvá Československou socialistickou republiku a revoluční vymoženosti lidu,« konstatuje Trud a cituje z Rudého práva, že autorům pamfletu »jde o taková práva a svobody«, které by jim umožnily, aby mohli znovu volně organizovat protistátní a protistranickou činnost.

Kooperativno selo uveřejňuje z Rudého práva všechna jména zkrachovalých politiků, kteří nyní vedou protičeskoslovenskou propagandu v zahraničí, a uzavírá, že československý lid je pevným článkem socialistického společenství.

Náš lid se ostře staví proti tzv. chartě 77

Pracující odpovídají zvýšenou aktivitou při budování socialismu

(rč): Československý lid stojí pevně za politikou KSČ a Národní fronty a svou aktivní prací ji chce i na-
dále plně podporovat. Vyplývá to jednoznačně z dopisů a stanovisek, v nichž naši pracující co nejostřeji
odsuzují tzv. chartu 77.

MUDr. E. Sýkora, předseda severočeského krajského výboru Čs. strany lidové: „Kdo má naši vlast rád, pomáhá ji budovat. Jako lékař vím, že péče o zdraví našeho lidu je na vysoké úrovni. Který stát se může pochlubit například tím, že se vypořádá s dětskou obrnou? Naše socialistická republika má v tom díky správné politice KSČ prvenství. Členové ČSL to vědí a nenechají si státní zřízení nikým rozvracet.“

Předseda městského výboru SSM Praha **M. Štěpán**: „I když jsem mladý, dovedu posoudit, kam vedou plány známých kontrarevolucionářů, kteří si v roce 1968 své zhodnocení napsali sami. Ve svých plánech ať s mládeží nepočítají, ta podporuje politiku KSČ především činy.“

Člen činohry Národního divadla v Praze **J. Vala**: „Překvapuje mne fakt, že ti, kteří v minulosti způsobili svými eskamotérskými politickými činy tolik zla, se znovu vracejí ke starým metodám destruktivismu a pokoušejí se na stránkách západního tisku vystupovat jako „obhájci pravdy a práv“. Svým jednáním se tyto lidé přece už dávno distancovali od idejí socialismu, od života a plánů pracujících této země.“

K ohlasům, které naši pracující vyjadřují vůči autorům a myšlenkám tzv. charty 77, připojují své názory i členové mládežnické směny a provozu ocelárny, podniku Železáren v Hrádku u Rokycan: „Jako

hutníci nemáme rádi zbytečná slova, na obdobné pamflety odpovídáme prací ve prospěch naší společnosti, vedené KSČ. Naše směna přejde na vyšší formu socialistického soutěžení. Konkrétním činem je mj. provedení rychlotavby za 5,40 hod. s výsledkem 50 tun kvalitní oceli dne 16. ledna.“

Učitelský sbor ZDŠ ve Mšeci na Rakovnicku slíbují, že na jednání malé, izolované skupiny zkrachovanců odpoví zintenzivněním komunistické výchovy mladé generace. „Pro naši společnost,“ praví se v prohlášení, „jsou slova reakcionářů jen voláním do větru. Nikdo jim již neuvěří.“

Se všemi čestnými občany naší vlasti pozdvihli svůj hlas i příslušníci **Vojenské politické akademie Klementa Gottwalda** v Bratislavě: „Ve službách mezinárodní reakce a za její pomoci hanobí tzv. charta 77 naši vlast. Chce vyvolat neúspěch připravované bělehradské porady a tím ztěžovat další zmírňování napětí ve světě.“

K provokační akci autorů tohoto pamfletu se vyjádřili i členové **BSP „30. výročí SNP“** n. p. Mír v Topolčanech. Napsali: „Odsuzujeme čin nezodpovědných lidí, kteří nevidí a nechtějí vidět rozvoj naší společnosti a růst její životní úrovně. Nechceme mít nic společného s těmi, kdož zrazují svou vlast, lid, ideály socialismu a komunismu.“

ČÍ JE TO ZÁJEM

Každý z nás si mohl na vlastních zkušenostech ověřit to, co ve svém novoročním projevu řekl generální tajemník ÚV KSČ a prezident republiky soudruh Gustáv Husák: že minulý rok byl pro náš lid dalším úspěšným rokem, že splnění plánovaných náročných úkolů našeho národního hospodářství umožnilo uspokojovat rostoucí hmotné a duchovní potřeby všech vrstev našeho lidu, udržovat a rozvíjet jeho vysokou životní úroveň, upevňovat jeho sociální jistoty.

Ano, byl to dobrý rok, přestože nebyl nijak snadný, že našim zemědělcům nepřálo počasí, že na nás doléhal růst cen dovážených surovin, že jsme museli překonávat mnohé těžkosti. Každý z nás se mohl přesvědčit, že poctivá práce přináší také dobré výsledky, že se naplňuje heslo: jak budeme pracovat, tak budeme žít.

Nastoupili jsme do nového roku se střízlivým, ale plně oprávněným optimismem.

Ne tak v kapitalistických zemích. Tam se tisíce a tisíce pracujících strachují, že v tomto roce ztratí své zaměstnání, a nezaměstnaní žijí v obavách, že práci nenajdou. Velkoburžoazní Frankfurter Allgemeine přiznává: »Vysoká nezaměstnanost zůstane také v roce 1977 ve většině průmyslových (pozn. red.: míněno kapitalistických) zemí neřešeným a krátkodobě také neřešitelným problémem.« I když se pokoušejí jeden na úkor druhého krizi zmírnit, je stále ještě v těchto zemích přes 15 milionů nezaměstnaných, z nichž například ve Francii a Anglii tvoří více než polovinu mladí lidé do 25 let. Bezvýchodnost kapitalistického hospodářství vyjadřuje západoněmecký sociálně demokratický list Neue Ruhr Zeitung takto: »Kam pohlédneme, zdá se být více důvodů a podkladů pro skepsi a pochybnosti než pro naděje a důvěru.«

My však můžeme hledět do nového roku s nadějí a důvěrou. Naši pracující mohou žít beze strachu z nezaměstnanosti a z inflace. Právě v porovnání s kapitalistickým světem jsou zřejmé přednosti našeho socialistického zřízení, které poskytují pracujícím pevné sociální jistoty pro dnešek i pro budoucnost. To je skutečnost, kterou nelze popřít.

Aby odvedli pozornost těch, na něž doléhá hospodářská krize, od toho, co je tíží, stupňují buržoazní propagandistické centrály své útoky proti socialistickým zemím, které nejdůsledněji zabezpečily všechna lidská práva. Ti, kteří nejsou s to zaručit svým občanům nejzákladnější lidská práva — právo na práci a vzdělání, křičí do světa, že práva lidská jsou pošlapávána v socialistických zemích a za svědky si berou některé jedince v té či oné socialistické zemi. U nás si vybírají ty, kteří setrvali na protistranických pozicích, nemohou se smířit s tím, že u nás to nejde z kopce, jímž je úspěšný rozvoj našeho hospodářství trnem v oku a kteří — právě tak jako před Únorem česká a slovenská reakce — operují heslem: čím hůř, tím líp.

Sýčkovali, že naše hospodářství spěje ke krachu, že dojde k měnové reformě, ke zdražování, přáli si, aby u nás byl nedostatek, aby mohli těžit z nespokojenosti. Sklidili však jen nezdar svých škodolibých přání.

Nenapovídá to dosti o tom, jaká ta asi jsou »lidská práva«, za jejichž obhajobu se vydávají?

Nyní tito jedinci nebo skupinky těch, kteří se nesháněli s tím, že prohráli svou vysokou hru, při které hazardovali se zájmy státu a jeho občanů, by znovu chtěli pod neméně šalebnými hesly svést důvěřivé lidi na nesprávnou cestu tak jako v roce 1968.

Aby mohli své osobní ambiciózní zájmy vydávat za »zájmy národa«, podněcovali tehdy různé podpisové kampaně. Bohužel, dost lidí jim na to nalítlo. Nejedni z těch, který vložil svůj podpis pod různá ta šalebná slova a petice sloužící k vyvolání zmatku a rozvratu v naší zemi a doplatil na svou politickou slepotu, později trpce litovali, že podlehl jejich medovému řeči. Někteří obviňovali stranu z toho, že shůry svého postavení klesli zpět tam, odkud je strana vyzvedla. Může však ten, kdo se položí na koleje, aby zastavil chod dějin, obviňovat vlak, že mu uřízl nohu?

Dnes jsou již naši občané poučenější. A to i ti, kteří se tehdy dali svést ze správné cesty.

Reálná politika naší strany umožnila většině těch, kteří se tehdy nedovedli orientovat, aby pochopili své omyly. Prokázali to i svou poctivou prací, kterou přispívají k rozvoji naší společnosti. Proto také XV. sjezd KSČ rozhodl umožnit těm, kteří nebyli aktivními představiteli pravicového oportunismu a svou prací a svými činy dokazují, že stojí pevně a upřímně na pozicích socialismu, aby po individuálním posouzení jejich případu mohli být znovu přijati za členy strany.

Samozvaní »obhájcí lidských práv« však vidí právě v tomto diferencovaném přístupu strany k lidem, kteří se stali obětmi jejich dobrodružné politiky, nebezpečí pro své dnešní neméně dobrodružné plány.

Není tajemstvím, že po srpnu 1968 byla ve Vídni porada částí těch, kteří v Československu napomáhali kontrarevoluci. Rozdělili si tam úlohy. Různí ti Pelikánové, kteří uletěli za hranice, vystupují z otevřeně nepřátelských pozic, zatímco hrstka těch, kteří setrvali doma, dopravuje nejrozumnějšími kanály lži o naší skutečnosti antikomunistickým centrálám na Západě. Tvoří tak spojené nádoby antikomunistické propagandy. Ti i oni, izolováni od naší společnosti, ostatně už nemohou být ničím jiným.

Také západní buržoazní propaganda pocituje, že je nevěrohodnou, uvádí-li jako důkaz »opozice« v Československu stále jen několik jmen zkrachovaných politiků a zneuznaných spisovatelů. Proto se tito odpadlíci pokoušejí nacytat na vějičku důvěřivé hejly. Aby z pozapomenutí opět vešli ve známost a ukojili svou chorobnou ctižádost a pomohli napnout značně schlíplé plachty protičeskoslovenské propagandy na Západě, sepisují různé dopisy jakoby pro československé úřady, ve skutečnosti však vyráběné na objednávku antikomunistických a sionistických centrál a zveřejňované nejreakčnějšími sdělovacími prostředky. Pokoušejí se dokonce získávat podpisy, kterými by mohla západní propaganda hauzírovat, že v Československu je organizovaná »opozice«.

O jaká »lidská práva« však může jít panu Havlovi, který vyrůstal jako milionářský synek a dodnes nezapomněl dělnické třídy, že jeho rodinnému klanu zarážila všeliké »podnikání«? A o co jde smutně známému autorovi kontrarevolučního pamfletu 2000 slov, Ludvíku Vaculíkovi? O jakou morálku jde asi dalšímu z těchto »oponentů«, který byl kdysi čelným stranickým funkcionářem a nyní svou protistranickou činnost hájí

slovy: »Přece nebudu chválit tento režim, když mě poškodil na společenském postavení a finančních příjmech. Dejte mi dobrý plat a já budu tento režim podporovat.« Tak zřejmě podporuje ty, kteří ho dobře platí.

Známe dost podobných případů z historie. Vajtaurovi, který při zrodu KSČ byl jejím předním funkcionářem, byla tehdy strana málo levá, pak se rozkýval napravo, šel do Melantricha, který mu lépe zaplatil, a nakonec skončil jako propagátor hitlerovského fašismu. Jacques Doriot, který ve dvacátých letech patřil k nejpřednějším činitelům Francouzské komunistické strany, se z odpadlíka od revolučního praporu stal přímým hlasatelem fašistické kontrarevoluce a jako fašistický důstojník hitlerovské armády padl v boji proti Sovětské armádě.

Známe však i nejednu případ ze současnosti, kdy zášť proti komunistické straně dovedla odpadlíka až do tábora nejzavilejších nepřátel komunismu. V americké špiónážní Svobodné Evropě a podobných vysílačkách je jich věru dost.

Kam chtějí dojít ti, kteří z protistranické zášti anebo z neukojené ctižádosti přisluhují buržoazní propagandě, která využívá jejich bývalé stranické příslušnosti, aby je mohla vydávat za představitele jakési »socialistické opozice«? Neříká o jejich skutečných postojích dost již to, že jim propagandu dělají nejreakčnější sdělovací prostředky, jako je Springerův tisk či americká mnichovská vysílačka? Ať už jsou důvody jejich činnosti jakékoli, vědí, komu tím slouží.

Socialismu rozhodně ne.

A také ne těm, kteří poctivě fárají, taví ocel, stavějí byty, zvládají obtížné dopravy, zabezpečují výživu, těm, kteří už od prvního dne nového roku na všech úsecích prokazují, že si přejí, aby rozvoj našeho socialistického společenství pokračoval letos ještě úspěšněji než v loňském roce.

Kdo by našemu lidu v tom chtěl překážet, porušovat zákony našeho socialistického státu, musí počítat s důsledky. (RP)

KDO JE INFORMOVANĚJŠÍ

PRAHA 6. ledna (ČTK) — Veřejnost v socialistických zemích je lépe informována o událostech a životních podmínkách na Západě než obyvatelé Západu o zemích socialismu. Konstatuje se to v komentáři k první obsáhlé analýze televizní výměny zpráv mezi Eurovizí a Intervizí, která byla za pomoci UNESCO dokončena na univerzitě v Tampere a zveřejněna.

Analýza byla zpracována za období 1971 až 1973. Ukázala, že stanice Intervize předávají z evropské sítě podstatně více informačních nabídek, než je tomu opačným směrem. Intervize také přebírá nabízené materiály v široké tematické škále, zatímco eurovizní vysílače se prakticky vůbec nezajímají o kulturu, sociální problémy a hospodářství socialistických zemí. Přebírají převážně jen politické oficiality, především státní návštěvy a sport. Televize BBC dokonce přejímá pouze sportovní zpravodajství.

Antikomunisté podporu nenajdou

Pokrokový tisk odsuzuje pamflet čs. odpadlíků

VARŠAVA 17. ledna [Od našeho zpravodaje] — Pod titulkem Odsouzení autorů protinárodního paskvilu informuje Trybuna Ludu své čtenáře o rozhodném postoji čs. pracujících, kteří odsuzují autory protisocialistického a protinárodního paskvilu charta 77 a v rezolucích a na shromážděních zdůrazňují svou věrnost politice strany.

Lidem, kteří usilují zavést do Čes-
nout, podtrhuje autor článku a dále
orgán ÚV PSDS, se dostalo už jed-
nou ponaučení. Musí pochopit, že vše-
chny nové pokusy jsou odsouzeny
k nezdaru. Rovněž *Życie Warszawy* a
jiné ústřední deníky zaujaly k po-
mlouvačné kampani antikomunistů a
autorů charty 77 odsuzující stanovis-
ko. Naši severní sousedé mají totiž
podobné zkušenosti s »přáteli« pol-
ského lidu.

Trybuna Ludu napsala, že i když
zdroje antikomunismu jsou různé,
všechny spojuje jedno: ostouzet a po-
mlouvat reálný socialismus, politiku
komunistických a dělnických stran
v socialistických zemích a usilovat
o zvrát pozitivního vývoje v oblasti
zmírňování mezinárodního napětí.
List dodává, že všechny pokusy anti-
komunistů jakkoliv diskreditovat so-
cialistickou skutečnost v očích světo-
vé veřejnosti se vždycky nakonec
ukázaly liché. (jl)

SOFIE (Od našeho zpravodaje) —
Pod titulkem Rozhodná odpověď na
provokace otiskuje v pondělí orgán
ÚV BKS *Rabotničesko delo* stať o ohla-
sech čs. občanů na tzv. chartu 77.
Píše, že tento »dokument«, příprave-
ný na export skupinou poražených
kontrarevolucionářů, byl publikován
západoněmeckým listem *Frankfurter*
Allgemeine Zeitung a dalšími západní-
mi deníky, což potvrzuje, že celá akce
je načasována jako politický moment,
který by měl zahradit cestu k socia-
lismu a jeho mírumilovné politice
v mezinárodních vztazích. »Je to dva
měsíce poté, co všichni českosloven-
ský lid řekl své »ano« ve všeobec-
ných volbách do zastupitelských

orgánů, uskutečňujících marxisticko-
leninskou politiku XIV. a XV. sjezdu
KSČ,« připomíná Vasil Gešakov, stá-
lý zpravodaj deníku *Rabotničesko de-
lo* v Praze. »Použitá »zbraň« je ne-
vhodná a svého cíle nemůže dosáh-
nout«, podtrhuje autor článku a dále
konstatuje, že lid ČSSR si republiku
rozvracet nedá. (pro)

BONN (ČTK) — Pod titulkem Rok
1968 se opakovat nebude přináší list
Unsere Zeit podstatné části z článku
Rudého práva *Ztroskotanci* a samo-
zvanci. Je to poprvé, co západoně-
mečtí čtenáři mají možnost seznámit
se s oficiálním čs. stanoviskem k tzv.
chartě 77.

Unsere Zeit uvádí, že zatímco sdě-
lovací prostředky kapitalistických ze-
mí označily pamflet za dokument
»svobody a lidskosti«, článek Rudého
práva je odpovědí imperialismu, hle-
dajícímu nové formy a metody k roz-
vinutí antikomunistické ofenzívy a
porušení jednoty socialistických ze-
mí. List připomíná, že tento protiso-
cialistický pamflet naplánovaly a je-
ho uveřejnění zorganizovaly antiko-
munistické centrály. Uveřejněné pasá-
že zabírají téměř půl strany listu a
jejich výběr končí gottwaldovským:
Republiku si rozvracet nedáme!

HELSINKY (zr) — Finský list *Kan-
san Uutiset* věnuje redakčnímu člán-
ku Rudého práva *Ztroskotanci* a sa-
mozvanci velkou pozornost. V článku
ze 14. ledna uveřejňuje citáty z Ru-
dého práva a píše, že v ČSSR nikdo
nenajde podporu pro činnost namí-
řenou proti socialistické společnosti
a působení, které by bylo v rozporu
se socialistickým vývojem v ČSSR.

TISKOVÁ KONFERENCE ZÁSTUPCŮ PRAŽSKÝCH PRACUJÍCÍCH SE ZAHRANIČNÍMI NOVINÁŘI

Rozhodné odmítnutí kontrarevolučního pamfletu charta 77

OSTRÉ ODSOUZENÍ POMLOUVAČNÉ KAMPANĚ ZÁPADNÍCH SDĚLOVACÍCH PROSTŘEDKŮ

PRAHA 24. ledna [Od našeho zpravodaje] — Byla to vskutku tisková konference, která nemá dlouhou dobu obdobu. V pražském hotelu Intercontinental se v pondělí sešli pracující několika pražských obvodů se zástupci zahraničního tisku, se zahraničními korespondenty akreditovanými v Praze, aby vyjádřili své stanovisko ke kontrarevolučnímu pamfletu charta 77. Požádali o zprostředkování tiskové konference federální ministerstvo zahraničních věcí, protože cítili naléhavou potřebu tlumočit zahraničním novinářům své stanovisko k pamfletu a současně protest proti tomu, jak neobjektivně a nepravdivě píše o naší socialistické skutečnosti, o naší zemi, buržoazní sdělovací prostředky. Byla to tisková konference, která nemá obdoby jak závažností otázek, o nichž jednala, tak také tím, jak byla navštívena. Byli na ní novináři ze 30 zemí čtyř kontinentů, žurnalisté jak ze zemí našich socialistických přátel, kteří ve svých listech, rozhlasích a na televizních obrazovkách solidárně s námi vyjadřují hluboké pobouření našeho lidu nad pamfletem, tak také novináři z kapitalistických zemí, jejichž sdělovací prostředky hrubě zkreslují skutečnost a šíří o situaci v naší zemi zlovolné lži.

V předsednictvu tiskové konference zasedli představitelé Pražské odborové rady, zástupci pražských závodů — Arimty Vokovice, Laboratorních přístrojů, Tesly Radiospoj, Československých aerolinií, herci Národního divadla, vědečtí pracovníci ČSAV a zástupci vysokých škol — prostě lidé, kteří chtěli říci korespondentům zahraničního tisku, jak je hluboce pobouřily hanebné lži obsažené v pamfletu charta 77. Přinesli s sebou rezoluce z 52 pražských závodů, škol, ústavů a kulturních institucí, podepsané lidmi nejrozličnějšího zaměstnání, komunisty i nekomunisty, lidmi staršími i mladými, těmi, kteří považovali za nutné vznést rozhodně svůj hlas proti pomlouvačům a samozvancům.

Nelze mlčet

Na tiskové konferenci, pod světly reflektorů, před televizními kamerami a mikrofony, zaznělo především vášnivě vyznání, že tato společnost, tento stát, socialistické Československo, zajistil a zajišťuje takový rozvoj občanských svobod a lidských práv, jak to není schopen zajistit žádný kapitalistický stát, bez ohledu na to, že se mnohý z nich označuje přímo za klasický vzor demokracie. Tím ostřejší bylo odsouzení hrstky samo-

zvanců, kteří byli autory a signatáři takzvané charty 77.

Již v úvodu tiskové konference to zdůraznil předseda Pražské odborové rady Vladimír Hynek. Odsoudil kampaň, kterou rozvířily v kapitalistických zemích buržoazní sdělovací prostředky kolem tzv. charty 77 a údajného porušování občanských práv, a uvedl, jak rozhodně tyto pomluvy odmítají pracující pražských závodů, občané celého hlavního města. Požádal zahraniční novináře, aby prostřednictvím svých listů, rozhlasových a televizních stanic pravdivě informovali světovou veřejnost o životě československého lidu.

Korespondenti sdělovacích prostředků ze zemí našich socialistických přátel to dělají, ale jak lze charakterizovat »dopisování« těch korespondentů z kapitalistických zemí, a takoví seděli i v sále, kteří píšou o naší skutečnosti nestoudné lži. Soudruh Hynek a další soudruzi uváděli nemálo faktů, jak to vypadá s »objektivitou« západních sdělovacích prostředků po helsinské konferenci o evropské bezpečnosti a spolupráci, té konferenci, jež ve svém závěrečném aktu vyzvala signatářské státy, aby přispívaly prostřednictvím sdělovacích prostředků k vyvážení vztahů spolupráce mezi zeměmi rozdílného společenského zřízení.

Mnohé sdělovací prostředky na Západě však dělají opak. Je paradox, že ty z nich, které ani neuznaly za nutné seznámit své čtenáře se zněním závěrečného aktu helsinské konference, nyní přeochootně propůjčují své stránky a relace pamfletu, který podepsala hrstka těch, kteří nerepresentují nikoho než sami sebe, pamfletu, jehož cílem je otravovat mezinárodní ovzduší a ztížit situaci před bělehradským setkáním, které má v létě jednat, jak dále pokročit na cestě k mírové Evropě.

Ostrá kritika zazněla na adresu těch západních sdělovacích prostředků, které sice obsáhle psaly a píšou o pamfletu, ale které nenapsaly ani slovo o vskutku celonárodní vlně protestů, která se zvedla proti signatářům a autorům charty 77. Tyto sdělovací prostředky zcela ignorují individuální a kolektivní protesty našich pracujících.

»Plně podporujeme politiku KSČ a souhlasíme s ní. Nikdy a nikým si

nedáme sáhnout na naše socialistické vymoženosti, na naše přátelství se Sovětským svazem a bratrskými socialistickými zeměmi. Nedovolíme, aby byla rozvrácena a rozbita naše socialistická republika. Takové právo nikdo v naší zemi nemá a nikdo je mít nebude,« řekl v závěru svého vystoupení soudruh Hynek stejně jako mnozí další, kteří vystoupili na tiskové konferenci.

S veškerou naléhavostí hovořili diskutující o tom, že západní sdělovací prostředky i po helsinské konferenci pokračují ve svých antikomunistických taženích. Ostatně, že to tak je, ukázaly i některé otázky, které na tiskové konferenci přednesli dopisovatelé západních buržoazních sdělovacích prostředků. Jistě kalkulovali s tím, že nedostanou odpověď nebo že dostanou odpověď, kterou budou moci přerokovat. Zmýlili se však. Co odpověď, to konkrétní a jasné stanovisko.

(Pokračování na str. 2.)

Záběr z tiskové konference ze zahraničními zpravodaji.

Foto RP — V. ŽITNÝ

Rozhodné odmítnutí kontrarevolučního pamfletu charta 77

(Pokračování ze str. 1.)

Hlas dělníků

Na tiskové konferenci byli zastoupeni pracující pražských závodů a jejich hlas vyjádřil to, co si o iniciátorech a signatářích pamfletu myslí dělnická třída. Třída, která zvítězila nad vykořisťovateli, dovedla náš lid na cestu k socialismu, úspěšně vybudovala naše socialistické společenské zřízení, a obhájila je proti pokusům kontrarevolučních sil v roce 1968 o zvrát ke kapitalismu.

Soudružka Božena Táboříková vyjádřila opovrzení pracujících Laboratorních přístrojů Praha k tomuto kontrarevolučnímu pamfletu. Zdůraznila, a tato myšlenka byla podtržena také ve vystoupeních dalších účastníků konference, že mezi signatáři pamfletu jsou lidé, kteří patřili v krizových letech k nejaktivnějším exponentům pravice.

Soudruh Antonín Černý, předválečný člen strany, soudruh, který prošel řadou odpovědných stranických funkcí, zdůraznil v odpovědi na dotaz zpravodajky bulharské tiskové kanceláře BTA, že »neposuzujeme lidi podle slov, ale především podle činů a autory hanopisu známe dobře z jejich neblahého působení v roce 1968, kdy přivedli naši zemi na pokraj katastrofy«. Soudruh Černý charakterizoval některé ze signatářů charty 77. Uvedl, že ze 241 signatářů téměř všichni byli členy kontrarevolučních organizací KAN a K-231 a dalších, rekrutují se z řad bývalé buržoazie, jako například Havel, jehož otec byl milionářem a vlastnil barrandovské ateliéry a podnik Lucerna. Mezi signatáři je také skupina trockistů, vedoucí exponenti kontrarevoluční pravice z krizových let a jejich loutky, jako byl Šilhan, Vodsloň, Šabata a další. Vedle nich figuruje také bývalý národně socialistický ministr spravedlnosti Drtina, který byl v únoru 1948

mezi reakčními ministry, kteří se pokusili o zvrát našeho lidově demokratického zřízení. Nechybí ani skupina sionistů, mezi nimi na prvním místě Kriegel, mezinárodní dobrodruh, který si vysloužil mimo jiné i hodnost majora americké armády.

Hlas kulturních pracovníků

Mnozí ze zahraničních zpravodajů, kteří byli přítomni na tiskové konferenci v hotelu Intercontinental vznesli dotazy na kulturní pracovníky, kteří byli na tiskové konferenci. Byl mezi nimi ředitel Národního divadla Přemysl Kočí, šéf činohry ND Václav Švorc, člen činohry ND Jiří Vala a další.

Autoři pamfletu se pokoušeli tvrdit, v rozporu se skutečností, že v Československu nejsou podmínky pro rozvoj kultury. Odpovědi předních pražských umělců vyvrátily tyto pomluvy!

Ředitel Národního divadla uvedl přesvědčivé příklady, jaké obrovské částky věnuje na rozvoj kultury naše socialistická společnost a také, jak aktivní jsou zahraniční styky našich umělců. Na otázku zpravodajky listu Neues Deutschland, jaký je názor umělců Národního divadla na protisocialistické útoky signatářů takzvané charty 77, odpověděl šéf činohry ND Václav Švorc. Řekl, že všichni členové velkého kolektivu divadla, včetně těch, kteří se v krizových letech nedokázali správně orientovat, považují provokaci zkrachovaných exponentů pravice za jejich další prohru. Zdůraznil, že všichni umělci ND mají plné možnosti v klidu tvořit a pracovat a požívají všech práv a výmnožností socialistické společnosti.

Člen činohry ND J. Vala zdůraznil, že v podmínkách naší socialistické společnosti se může plně rozvíjet skutečně umělecká tvorba. »Na našich jevištích nebude nikdy místo pro nihilismus a morbidnost, které popí-

rají podstatu života. Nebude místo ani pro sadismus a pornografii, jež jsou v rozporu s etickými zásadami socialistického člověka. Chceme přinášet lidem světlo, radost a krásu, a to bez pomoci a rad signatářů pamfletu charta 77.«

Z fakt, která byla uvedena na tiskové konferenci, jednoznačně vyplynulo, že mezi takzvanou chartou 77 a programem kontrarevoluční pravice z krizových let není rozdíl. Připomenul to ve svém vystoupení, v odpovědi na dotaz zpravodaje TASS pilot Československých aerolinií Jozef Uhlárik, který zdůraznil, že proto také celá naše společnost jednoznačně odsuzuje pokus rušit naši klidnou přítomnost a práci pro další rozvoj socialistické vlasti.

Zpravodajka amerického deníku Daily World vznesla na konferenci dotaz týkající se údajné diskriminace dětí zkrachovaných exponentů pravice při přijímání na vysoké školy a při volbě jejich zaměstnání. Prorektor Univerzity Karlovy prof. Vítězslav Ržounek v odpovědi ukázal, že podobná tvrzení jsou nepravdivá.

Zpravodaj britské tiskové agentury Reuter reagoval na pořad Čs. televize, který byl vysílán v neděli a který na průkazných faktech prokázal, jak západní zastupitelské úřady, především někteří pracovníci britského velvyslanectví, byly spojeny s pravicovými exponenty. Položil otázku, zda byl pořad v přímé souvislosti se zatčením Otto Ornesta a dalších tří osob. Na tento dotaz odpověděl vedoucí tiskového odboru ministerstva zahraničních věcí, že vyšetřování dosud neskončilo a o jeho výsledku bude veřejnost včas informována.

Věc svědomí

Na tiskové konferenci v hotelu Intercontinental byli jak dopisovatelé ze socialistických, tak i kapitalistických zemí. Tisk v socialistických zemích

psal a píše o pravém charakteru kontrarevolučního pamfletu i o tom, jak ho spontánně odmítají naši lidé. Tisk, rozhlas a televize na Západě se pokoušejí zneužívat pamfletu, aby šířily o socialistickém Československu nejhorší pomluvy.

Na tiskové konferenci se sešli zpravodajové západních sdělovacích prostředků se zástupci pražských pracujících. Slyšeli dělníky, vědce, kulturní pracovníky, prostě měli možnost poznat názor naší veřejnosti. Měli by o něm informovat čtenáře svých listů, své posluchače. Ostatně jeden z účastníků tiskové konference to řekl zcela jasně: Když 241 samozvanců podepsalo pamflet, nešetřily západní sdělovací prostředky publicitou, nyní, když jejich korespondenti slyšeli, jak ostře a nekompromisně naši pracující odmítají útoky proti socialismu, měly by o tom rovněž napsat.

Neděláme si však iluze, západní korespondenti napíšou to, co vyhovuje zájmům těch tříd, které jsou v kapitalistických zemích u moci, bez ohledu na pravdu, bez ohledu na objektivitu, kterou se tak rádi ohánějí.

Psát pravdu je věcí svědomí novináře, je to zásada novinářské etiky, ale jak známo, buržoazní sdělovací prostředky si touto věcí příliš hlavu nelámou.

Konference o evropské bezpečnosti a spolupráci, od jejíhož konání uplynulo půldruhého roku, položila základy pro to, aby dále zdárně pokračovalo uvolňování mezinárodního napětí. Předpokladem k tomu je také, aby k vytváření příznivého ovzduší přispívaly masové sdělovací prostředky. Podobné postupy, kdy západní tisk, rozhlas a televize vedou zavilé antikomunistické a protičeskoslovenské kampaně, kdy překrucují a očerňují naši socialistickou současnost, jsou v přímém protikladu s helsinským dokumentem.

DUŠAN ROVENSKÝ

ROZHOŘČENÝ HLAS NAŠICH PRACUJÍCÍCH

Pomlouvající lžou a špiní, socialismus se rozvíjí dál

Ze všech koutů naší republiky docházejí do redakce dopisy s protesty pracujících, kteří odsuzují zrádce špinící naši socialistickou současnost. Výrazem podpory politiky KSČ drtivou většinou našich občanů je poutivé pracovní úsilí, neformální zajištění všech úkolů na pracovištích.

V rozporu se skutečností

První pocit každého poctivého člověka po přečtení článku v Rudém právu o pamfletu nazvaném charta 77 je rozhořčení nad tím, že lidé, kteří toho mají tolik na svědomí, se znovu pokoušejí rozvracet naši socialistickou společnost. A že ve své elitářské bohorovnosti opovrhují lidem a navíc se ohánějí frázemi o demokracii a svobodě. Snad ve své zlobě přestali vidět skutečnost.

Přiznal jsem »svobody« a »demokracii« za buržoazní republiky — bídu i nezaměstnanost, nespravedlivost, kdy pravdu měli jen ti, kdo vládli a na které jsme dělali. A tak je tomu ještě v mnoha západních zemích, kde vládnou kapitalisté. U nás má každý práci, právo na ní je vtěleno v ústavě, je zabezpečen v případě nemoci, sociální zákonodárství mu zajišťuje klidné, pokojné stáří. Naši dělníci jezdí se svými rodinami k moři, na rekreaci, do lázní. Nesmírně mnoho se udělalo pro rodiny s dětmi. To je demokracie pro lid, skutečná demokracie, kterou si nedáme nikým narušovat.

J. URBÁNEK, dělník,
Tesla Holešovice

Cestou jistoty a pokroku

Po seznámení s obsahem článku Ztroskotanci a samozvanci se ihned sešla naše 23členná brigáda socialistické práce řemesla úseku 79. svážné, koncernového podniku Důl Nosek v kladenském revíru. Z toho, oč jde těmto samozvancům, jsme vyrozuměli, že si osvojují právo vystupovat jménem lidu a tedy i dělnické třídy. Se vši rozhodností jim upíráme právo k něčemu podobnému. Známe přece jejich činnost z nedávných let. Snažili se vrazit klín mezi dělnickou třídu a ostatní lid, rozbíjeli její jednotu zakládáním různých spolků a společek, jimž byl zájem o lidu naprosto cizí. Co mohou mít společného s dělnickou třídou lidé, jejichž činnost směřovala vlastně k odbourání sociálních vymožeností, s činností, jež nahrávala těm, kteří chtěli dostat zpět majetky pocházející z vykořisťování a okrádání pracujících, kteří chtěli získat zpět své společenské postavení, o něž je připravila dělnická třída tím, že je zbavila hospodářské moci?

Jménem všech členů brigády prohlašuji, že si nedáme jednotu pracujících rozbíjet.

K. MORAVEC,
předák brigády socialistické práce,
Důl Nosek, koncernový podnik
Tuchlovice

Nedáme se balamutit

Koho zastupují signatáři ostudného pamfletu? Naš pracující lid rozhodně ne. Něco podobného jsme tu již zažili. Stačí připomenout 2000 slov, K 231, KAN a všelijaké ty spolky, které propagovali právě tito pánové. Je s podivem, ale po zkušenostech vůbec nepřekvapí, že ti, kteří se u nás i ve významných funkcích neměli rozhodně špatně, všechno zaprodali za třicet stříbrných. Zřejmě uplatňují přísloví: Koho chleba jíš, toho píseň zpívej. A tak zpívají...

VL. SLAVÍK, ČSAD Chrudim

Z bílého dělají černé

Podivujeme se, že jacísi samozvanci nalézají odvahu a pokoušejí se dělat z bílého černé. Cožpak tito kazimírové mohou předpokládat, že oklamou nás, kteří jsme na vlastní kůži poznali hrůzy války a fašismu, nacionalistické mučírny a koncentrační tábory, kteří jsme hrdí na výsledky naší společné práce a na skutečnost, že právo na práci a odpočinek, na vzdělání, na lékařské ošetření a všestrannou péči a na sociální zabezpečení je již trvalou a samozřejmou součástí našeho spokojeného života? Odsuzujeme jednání pomlouváčů. Nemá nic společného se skutečnými potřebami a šťastným životem lidí socialistického Československa.

Ing. M. DRNEK,
předseda 18. uliční org. Praha 10

Bankrotáři bez naděje na úspěch

Různé akce, které organizují političtí bankrotáři a nepřátelé našeho zřízení, nemají v našem státě již nikdy naději na úspěch. Lidé na vesnici tak jako celý náš národ mají hluboce vyvinutý cit lásky k vlasti, která je vlastí pracujících lidu. Je to naše radost, veliké kulturní a hmotné bohatství. Jenom splnění volebního programu v naší obci bude pro spoluobčany znamenat další zvýšení životní úrovně. Proto se nestává programem jenom národního výboru, ale pomáhají jej plnit opravdu všichni občané. Nepřátelé socialismu nedovedou pochopit, jak veliká je síla zřízení, které vytvořil a spravuje lid v čele s komunistickou stranou.

Ing. A. DRÁBEK,
Sněpov

Komu tím slouží

Jménem koho tito samozvanci mluví? Proč obviňují naši společnost z uspořádání života, který vyhovuje drtivé většině našeho lidu?

Přijďte, pane Kriegle, Kohoute, Havle, Hájku, Mlynářů a další, mezi nás a uslyšíte naši odpověď! Přesvědčili jsme vás o tom již mnohokrát. Vzpomeňte loňský rok, kdy jsme všichni podpořili program, který nám vytyčil XV. sjezd naší strany. Vyhovuje totiž nám dělníkům, pracujícím lidu naší socialistické republiky. Vám nebude vyhovovat nikdy. Víme, komu a za co sloužíte. A víme také, jak to s vámi dopadne, až vás vaši chlebobárci již nebudou potřebovat.

U nás v republice vám pšenice nepokvete.

P. PROCHÁZKA,
dělník, SONP Kladno

Skutečná svoboda

Jsem starý chlap, v podzemí jsem si odřádal poctivých 47 let, prožil a přežil dvě kruté války, zažil »svobodu« rakouskou i »demokratickou« republiky. Skutečnou svobodu proží-

vám teprve teď, když KSČ převzala do svých rukou vedení státu. Jen v pevném politickém vedení s pomocí prvního socialistického státu na světě je skutečná záruka naší samostatnosti. Všem těm, kteří využívají vymožeností socialismu a přece reptají, bych chtěl říci: »Byli jsme pod velením Paříže a výsledkem byla léta 1938 a 1939. To nebyla samostatnost, tu nám přinesl až květen 1945 a potvrdil únor 1948.«

E. RERICH,
Zbýšov u Brna

Opět se ozvali

S rozhořčením jsme si přečetli článek s názvem Ztroskotanci a samozvanci popisující novou štvavou kampaň, kterou proti naší zemi rozpoutali nám všem dobře známí exponenti pravice z roku 1968. V pamfletu na obědňáčku opět pánové Vaculík, Kohout, Silhán a další oprášili hesla osmašedesátého roku, opět si osvojují právo hovořit jménem našeho lidu. Ve své troufalosti jdou tak daleko, že žádají dialog s politickou a státní mocí. Zapomínají přitom na to nejdůležitější — že náš pracující lid dávno recedá na jejich řeči, byť je balili do sebelepšího pozlátka.

Kam vede jejich cesta, jsme se již dvakrát přesvědčili. Nejprve v únoru 1948 a o dvacet let později v letech 1968—1969. Z politické krize jsme vyvodili poučení. Poučení nejen jako stranický dokument, ale poučení pro každého poctivého občana naší socialistické vlasti.

Kpt. LAD. MELICH,
ZO VB hlavní nádraží, Praha 2

Jen pomluvy a lži

Jsem z lidí, které pánové podepsaní pod hanopisem svou demagogií, pokřtectvím a lhaním poškodili. Je dobře, že nemají možnost, aby svou protisocialistickou propagandu zahalenou do mlhavých frází a slovních hříček uváděli ve sdělovacích prostředcích a popletli lidi, jako tomu bylo v roce 1968. Znovu potvrdili, že byli a jsou tvrdšími nepřáteli... Pod tzv. chartou se sešla podivuhodná směsice jmen. Mezi nimi ti, kteří povzbuzovali nepřátele a z vykonstruovaných nedostatků vinili stranu a naše spojence. V uplynulých sedmi letech měl každý poctivý člověk dosti příležitosti zamyslet se nad tím, co dělal dobře a kde se dopustil chyb, aby mohl přispívat ke společnému budování. Kdo ještě dnes špiní a chce škodit, zasluhuje ráznou a nekompromisní odpověď.

Dr. I. VASILJEV, CSc., Praha 2

Tak odpovídají ostravští hutníci

Podporu politiky strany vyjadřují pracovním úsilím

OSTRAVA 16. ledna (Od našeho zpravodaje) — Svůj odpor ke snahám odpadlíků, kteří zplodili pamflet charta 77, vyjádřili už pracující průmyslového Ostravska bezpočtem rezolucí. Potvrzují v nich, že tito samozvanci nemají právo za ně mluvit, že jsou to generálové bez vojska. Za slovy odsouzení odpadlíků hovoří o tom, že dají ještě více sil a dovednosti pro rozkvět naší socialistické republiky při plnění závěrů XV. sjezdu KSČ. Vzápětí za těmito slovy stojí činy.

Takové zprávy přicházejí např. z Nové hutě Klementa Gottwalda. I v průběhu soboty a neděle se tu v nepřetržitých provozech točila kola na plné obrátky a dispečink mohl ohlásit: Výsledky jsou vynikající. A dokonce tu byly vytvořeny další pracovní rekordy. Kolektivy připravující vsázku do vysokých pecí vedené Martinem Baličem a Janem Syřím vyložily za sobotní dopolední směnu 228 vagónů, čímž překročily loňský rekord o 19 vozů. Druhého vynikajícího výkonu dosáhli valčíři všeobecné válcovny na hrubé trati. Za 24 hodin tu vyválovali 2050 tun U-železa, což je o 182 tun více, než kolik činil nejvyšší poslední výkon.

Vyšším pracovním úsilím odpovídají také pracující VŽKG. Například

v mostárně závodu 6 brigáda socialistické práce vedená Jaroslavem Štěpánem při sestavování podstavců senážních věží splnila svůj úkol na 147 procent. Skvělého výkonu dosáhli i pracující kovárny závodu 5 tohoto podniku. Rekordní směnou na pomlouvačnou kampaň odpověděli i valčíři trub VŽKG, z tratě malý manesman. Za osm hodin tu vyválovali 139 tun trubek, čímž také překonali dosavadní nejvyšší výkony. (ře)

Chtěli zneužít socialistickou demokracii

Pracující jsou rozhořčeni pomlouvačným hanopisem

(čtk): K informaci Rudého práva o pamfletu hanobícím naši socialistickou společnost, v němž se autoři snažili zneužít i náboženskou problematiku, zaujala stanovisko také synodní rada Českobratrské církve evangelické. Zdůrazňuje v něm, že žádný funkcionář této církve pomlouvačný hanobis nepodepsal a připomíná svá kladná stanoviska k budování socialismu v Československé socialistické republice.

Také zaměstnanci České katolické charity s veškerou rozhodností odsuzují hanebný čin hrstky ztroskotanců. Kritizují troufalost těch, kteří se podepsali pod hanebný pamflet a sami se tak projevíli jako zrádci pracujícího lidu. Vystoupení skupiny ztroskotanců s pamfletem charta 77 představuje podle jejich názoru nejen hluboké zneužití socialistické demokracie v Československu, ale i uměle vykonstruovaný útok na celou demokratickou politiku, kterou v našem státě praktikuje Komunistická strana Československa.

Poctivě, upřímně a opravdově chceme pokoj a mír ve spravedlnosti a lásce na celém světě i doma. V této snaze a dobré vůli nepodléháme různým emocím. Klidně hájíme své místo v této společnosti a není nám třeba nějakých vnějších popudů, praví se v prohlášení římskokatolických ordinářů ČSR z jejich pátečního shromáždění v Praze. Život v naší vlasti byl v poslední době zneklidněn tím, co denní tisk přinesl o tzv. chartě 77. Vynořují se také různé otázky, jakou úlohu zde hraje naše římskokatolická církev. Chceme, aby zde bylo zcela jasno. Proto my, římskokatoličtí ordináři ČSR, prohlašujeme, a to s veškerou závažností, že nejsme signatáři této charty.

Čs. reprezentant Ludvík Daněk, olympijský vítěz a mistr Evropy v hodů diskem: „Hrстка lidí, jejichž

jména jsou nechvalně známá z roku 1948 či z let 1968—69, zrádové a zkrachované živly chtěli „chartou 77“ podpořit antikomunistickou propagandu imperialismu. Tito zákešní křiklouni již přece dostali a stále znovu dostávají pádnou odpověď. Českoslovenští občané si váží vymožeností, které skýtá socialismus, které si museli tvrdě vybojovat. Nejlepší odpovědí všem štváčům jsou jednoznačné výsledky nedávných voleb do zastupitelských orgánů a vysoká pracovní iniciativa při plnění usnesení XV. sjezdu KSČ.“

Reprezentant ČSSR v kopané Zdeněk Nehoda: „Chartou 77 se její autoři snaží vyvolat dojem, že u nás neexistuje svoboda osobnosti. Jsou to lidé, kteří stáli za událostmi roku 1968. Samotná skutečnost, že mohli po celou dobu udržovat styky se zahraničím, ze kterého je charta inspirována, vyvrací jejich tvrzení. Tato skupina lidí si přisvojuje právo na politickou roli v našem životě, ale nikdo z našich občanů za nimi nestojí. Jsem sportovec, nikoliv politik, ale je jasné, že charta 77 má posloužit jako záminka k pomlouvání socialismu, který slaví jeden úspěch za druhým a jeho úspěchy jsou tak významné, že vzbuzují obdiv především v kapitalistických státech.“

Náš lid věnuje své úsilí výstavbě

Rozhořčené protesty pracujících proti chartě 77 se šíří

(rč): Pokus autorů tzv. charty 77 narušit budovatelské úsilí a vnést neklid do řad našich pracujících se setkává s rozhodným odsouzením ze strany čs. dělníků i inteligence. Rozhořčení nad činem pomlouvačů socialistické výstavby vyjadřují také členové Čs. strany lidové, kteří odmítají každou provokaci, jejímž smyslem je brzdit pokrokový vývoj v naší vlasti.

Stanislav Chytráček, vedoucí tajemník KV ČSLVýchodočeského kraje, poslanec ČNR: S rozhořčením odsuzují štvavou provokaci, která se pokouší urážet a tupit přednosti našeho socialistického zřízení. Její inspirátoři se však setkají jen s opovržením a nemohou nikdy ovlivnit poctivou účast členů Čs. strany lidové na úspěšném budování vlasti. V současné době vrcholí příprava okresních konferencí naší strany, které budou dokumentovat jednoznačnou podporu pevné a jednotné Národní frontě vedené KSČ i odhodlání ze všech sil přispívat k dalšímu rozvoji naší socialistické vlasti.

Více než 400 prohlášení, vyjádření a stanovisek k tzv. chartě 77 přišlo již do včerejšího poledne městskému výboru KSČ v Praze. Vyjádření a stanoviska koncipují pracující n. p. Stavoservis Praha, podnikového ředitelství Geoindustria, Státního výzkumného ústavu materiálu, Technické ústředny spojů, n. p. Nářadí, dále členové uměleckých svazů, studenti a učitelé pražských vysokých a středních škol a další občané a kolektivy pracujících.

Také **předsednictvo severomoravského KV ČSL** jménem členů krajské organizace naší strany odsuzuje nový pokus nepřátel naší socialistické republiky, kteří v novém pamfletu charta 77 hanebně pomlouvají naši republiku a revoluční vymoženosti lidu. Předsednictvo KV ČSL s rozhořčením odmítá tuto pomlouvačnou akci, která je v rozporu se závěry helsinské konference. Lidovci na severní Moravě odsuzují autory pamfletu a vyjadřují plnou podporu politice KSČ a Národní fronty. Zavazují se ještě angažovaněji plnit úkoly, které vyplývají pro celou naši společnost ze závěrů XV. sjezdu KSČ, a tím přispívat i nadále k rozkvětu naší republiky.

Zasloužilý umělec doc. **Oldřich Vykypěl**, šéf činohry Státního divadla v Brně: Nejen já, ale vši-

chní pracovníci brněnských divadel s hlubokým rozhořčením vyslechli zprávu o nové protistranické akci hrstky elitářů a zkrachovaných politiků 68. roku, kteří se stále marně pokoušejí zvrátit chod dějin a nastolit u nás rozvrat a chaos tak dobře známý z nedávné minulosti. Jejich nová pomlouvačná kampaň namířená proti socialistickému zřízení se setkává s rozhořčením ve všech vrstvách obyvatelstva a my divadelní pracovníci odpovídáme na ni zintenzívněním práce, která přispěje k posílení principů socialistického divadla a k rozvoji socialistické kultury.

Vedení Divadla Vítězného února v Hradci Králové se závodním výborem ROH přijalo na mimořádné schůzi toto stanovisko: Naším základním poznatkem je, že pomlouvačný pamflet je třídně nepřátelský. Zamysleme se nad tím, že jde o útok proti dělnické třídě a že v něm figurují i někteří lidé z našeho oboru. Podařilo se nám nastoupit cestu k naplnění základního poslání divadla, od které nás nemůže nic odvést. Ještě více zintenzívníme naši výchovnou činnost; chceme nepřeklamativně přinášet kulturu obyvatelstvu vpravdě socialistickou, současnou a pro pracovní kolektivy hrát divadlo i na jejich pracovištích.

Hokejový brankář, člen týmu mistrů světa Jiří Holeček, tlumočil názor hokejistů Sparty Praha: Na politickovýchovné besedě v pátek před ranním tréninkem celé družstvo, skupina SSM i vedení prvoligového hokejového oddílu Sparty zaujaly postoj k článku Rudého práva Ztroskotanci a samozvanci. Vzhledem k tomu, že celá akce charta 77 je v rozporu s míněním občanů naší země a je dílem izolované skupiny lidí, odsuzujeme z rozhořčením činnost těchto pomlouvačů.

Rozhořčený hlas pracujících

Bratrský tisk o postoji čs. lidu k hanebnému pamfletu

MOSKVA 14. ledna (Od našeho zpravodaje) — Páteční sovětský tisk píše o hlubokém rozhořčení čs. pracujících, které vyvolala činnost hrstky renegátů a jejich provokační paskvil pomlouvající socialistické Československo. »V dopisech a rezolucích přicházejících stranickým a státním orgánům a redakcím novin,« uvádí se v Pravdě, »dělníci a družstevní rolníci, kulturní a umělečtí pracovníci rozhodně odsuzují tyto zaprodance.«

Sovětské listy citují názory čs. pracujících vyjádřené v tisících dopisů a rezolucí. Krasnaja zvezda píše o rezoluci přijaté na mítinku v závodě ČKD Praha, v níž kolektiv podniku zdůrazňuje, že jsou to právě dobré výsledky politického a ekonomického rozvoje socialistického Československa, které autoři kontrarevolučního paskvilu chtějí zhanobit. Další deníky informují o stanovisku mnohatisícového kolektivu pedagogů a studentů bratislavské Univerzity Komenského, v němž se zdůrazňuje nebývalé možnosti vytvořené socialistickým státem pro svobodný rozvoj vědy, vzdělání, umění a kultury a jež prohlašuje, že skupinka renegátů je odsouzena k naprostému krachu. O rozhodném vystoupení čs. pracujících proti zrádcovskému paskvilu napsanému na objednávku imperialistických centrál přinesly zprávy další sovětské sdělovací prostředky. (ob)

□
BUDAPEŠŤ (Od našeho zpravodaje) — Čtvrteční maďarský tisk se vrací k ohlasu, který hanopis charta 77 vyvolal v československé veřejnosti. List Népszabadság uveřejňuje informaci svého pražského zpravodaje, který mj.

píše: »Společným obsahem velkého množství protestních dopisů československé veřejnosti je: Nenecháme si narušovat klidnou socialistickou budovatelskou práci. List informuje o masovém shromáždění v ČKD Praha, v Bratislavě a v jiných městech. (vil)

□
NEW YORK (ČTK) — K hysterické protičeskoslovenské kampani v západních sdělovacích prostředcích v souvislosti s vydáním tzv. charty 77 americký list Daily World v pátek konstatuje, že tato protikomunistická propaganda se stupňuje právě v období, kdy odcházející Fordova vláda má být vystřídána novou vládou Jamese Cartera.

»Mnozí se v této souvislosti ptají, zda se někdo ve Washingtonu nesnaží vnutit Carterovi před jeho příchodem do Bílého domu postoje z období studené války,« píše list a upozorňuje, že »v nadcházejících týdnech nelze vyloučit důkladně připravenou provokaci proti jedné nebo více socialistickým zemím. Americká Ústřední zpravodajská služba (CIA) a Pentagon se o takové věci pokoušely již v minulosti.«

JEDNOMYSLNÉ ODSOUZENÍ ROZKLADNÉ ČINNOSTI HRSTKY SAMOZVANCŮ

Socialismus je naše pevnost

Stovky protestních rezolucí a prohlášení ● Pevné odhodlání rozvíjet dosažené vymoženosti ● Pokojnou budoucnost zabezpečí poctivá práce

PRAHA 13. ledna (Od našeho zpravodaje) — Velké je rozhořčení širokých vrstev lidu naší země, vyvolané opovážlivým krokem těch, kteří — nepoučení zdárným vývojem naší socialistické společnosti — se znovu pokoušejí hanobit revoluční vymoženosti lidu i ty, kteří je svou obětavostí, moudrou rozhodností a plodnou iniciativou denně dále rozmnožují.

Poklonkující pomahači zahraniční reakce a zatvrzelí antikomunisté podali v pamfletu, lichoměrně označeném charta 77, jen další důkaz o svém skutečném smýšlení. Usvědčují se, že nepřestali pomýšlet na zvrát poměrů v naší republice ve prospěch buržoazních sil — a za záminku si vzali hlásání jakýchsi demokratických »svobod«; potřebovali by totiž větší volnost k rozšiřování antikomunistických názorů.

A tak se snaží usilovat o rozvrat, špinit vše, čeho si pracující váží a co ctí, pomlouvat výsledky boje a práce mnoha dělnických generací a jejich spojenců z řad zemědělců a inteligence.

Pracovníci závodů a družstev, umělci i vědci, dopraváci, členové společenských a zájmových organizací a mnozí jiní vyjadřují v dopisech, telegramech a dálnopisech zcela jednoznačný odpor proti rozkladné činnosti těch, o nichž jsme ve středu napsali v článku nazvaném Ztroskotanci a samozvanci.

Kolektiv výzkumné vývojové základny Českých závodů motocyklových ve Strakonici — 64 dělníků a 57 techniků — po seznámení s činností skupiny autorů pomlouvačného hanopisu s roztrpčením odsuzuje jejich jednání rozvracející náš mírový život a plně se staví za závěry XV. sjezdu

KSC. Nesouhlasí s tím, aby se lidé, kteří se již v roce 1968 snažili světi náš lid z cesty k socialismu, znovu pokoušeli o rozklad naší společnosti. Celý kolektiv bude dobrou prací i nadále podporovat politiku komunistické strany.

»Připojujeme se k rozhořčenému hlasu kolektivů brigád socialistické práce v našem podniku a vyjadřujeme též své rozhořčení nad činností ztroskotanců. V duchu toho, co nás učil Klement Gottwald, odpovíme jim především zajištěním plnění plánu na rozhodujících stavbách,« píše četní pracovníci **Elektromontážních závodů Praha**.

»Uvědomujeme si, že očerňování a zkreslování naší skutečnosti slouží zájmům imperialismu, rozdmýchávání studené války,« zaznamenali v rezoluci pracující **Jihoslovenské celulóžky a papírny Štárovo**.

□

Na čtvrtěční ranní směně ve Vítkovicích — železárnách a strojárnách Klementa Gottwalda se konaly mimořádné desetiminutovky, kterých se zúčastnilo přes dvacet tisíc pracujících. Rázně na nich odsoudili pomlouvačný pamflet — a svou podporu politice KSC doložili činy: letos vyrobili navíc již 2600 tun železa, 400 tun oceli, 4500 tun válcovaného materiálu a dosáhli mimořádných výkonů na zakáz-

kách pro export a investiční výstavbu.

»Je příznačné,« napsal akademik **Bohumil Kvasil**, rektor ČVUT Praha, »že pro nepřátele socialismu jsou úspěchy mírového budování našeho státu nepříjemné, že se je snaží snižovat a zkreslovat. Lidská práva jsou u nás v ČSSR plně respektována. Signatáři zveřejněného pamfletu jsou z velké části intelektuálové, kteří již dříve zklamali. Jsou odtrženi od pracujících. Poctiví lidé, srostlí s konkrétní tvořivou prací, jejich »názo-ry« odmítají — a mezi takové patří i příslušníci vědeckotechnické inteligence, kteří v úzké spolupráci s dělnickou třídou poctivě plní program budování socialistické společnosti.«

»... každý v naší republice má možnost se podílet svou poctivou prací na její výstavbě. I ti, kteří se v minulosti pomýlili a dopustili chyb,« uvedl **dr. Jozef Filo**, vedoucí tajemník ústřední rady Čs. vědeckotechnické společnosti. »Mají dostatek příležitostí k celospolečenské angažovanosti ve společenských organizacích Národní fronty a samozřejmě také na všech pracovištích k účasti na tvorbě, kontrole i realizaci politiky socialistického státu. Přirozenou bdělost a péči o společnost nelze však zlomyslně překrucovat...«

Netrpíme ztrátou paměti

Zatímco milióny pracujících lidí u nás svým každodenním úsilím v uplynulých letech nejen překonaly důsledky kontrarevolučního rozvratu let 1968—1969, ale posunuly výrazně kupředu ekonomický vývoj, životní úroveň a jistoty i sociální vymoženosti v naší zemi, hrstka těch, kteří svou činností připravovali a způsobili rozvrat krizových let, pokouší se čas od času v bezmocném vzteku hodit hrst písku do soukolí. Někteří z těchto politických ztroskotanců se zpočátku dokonce pokoušeli vydávat za socialisty, třebaže k pomlouvání naší republiky využívali jako tribuny nejreakčnějšího západního tisku a dokonce i vysíláče Svobodná Evropa, který, jak známo je financovaným dítkem a politickým nástrojem americké špiónážní centrály CIA.

Nyní přišli s jakousi chartou 77. Charta je vznešené slovo, které si obvykle lidé spojují s ušlechtilými programy. Ale co naplat, mírou slov je lidská praxe. A tak i když i v této tzv. chartě se nešetí vznešenými pojmy a krásnými slovy, lidé u nás — naneštěstí pro její autory — netrpí ani ztrátou paměti, ani nedostatkem úsudku a kladou otázku: O jakých lidských právech to hovoří, jakou svobodu a pro koho mají na mysli lidé, jejichž podpisy si dobře pamatujeme pod článkem 2000 slov, který v roce 1968 vyzýval k násilným činům proti funkcionářům a poslancům národních výborů a dalším aktivním budovatelům socialismu? Lidé, kteří hlásali teorii elit a normální pracující lidé považovali za méněcennou masu? Lidé, kteří svou předsta-

vu svobody, jejíž podstatou byl nátlak a teror vůči pracujícím, se pokoušeli uplatňovat v krizových letech? Lidé, jejichž jména pod touto tzv. chartou stojí v jedné řadě s podpisem zavilého reakcionáře Václava Černého, který manifestoval program věšení komunistů na lucernách? Lidé, kteří v podivuhodné časové synchronizaci s potřebami západních propagandistických a špiónážních center odřikávají »svobodně« a s velkou snáživostí svůj ochotnický part vždy přesně ve chvíli, kdy na ně ukáže taktovka jejich zahraničních podpůrců a živitelů?

Ve světle podobných otázek se scvrkávají nabubřelá slova této charty ztroskotanců a z nich vylézá cupanina třídní nenávisti i renegátství,

maloměstského pokrytectví i ješitného kariérismu, zklamaného ve svých nezřízených aspiracích, valutově výnosného politického desperátství v cizí mzdě i zapříslahlého antikomunismu.

Nevymyslíli nic nového. Dokonce to ani nevymyslíli sami. Ničím novým není ani takový slepenec rozmanitých lidí a zájmů, které logika vývoje zákonitě svedla dohromady pod jeden reakční klobouk. A tak je možno tuto skupinku zaprodanců, ješitně přeceňujících vlastní význam, nakonec ujistit: Postup socialismu u nás svou politickou posunčinnou nezastavíte. A do dějin nevezdáte ani v podobě poznámky pod čarou.

Zasloužilý umělec IVAN SKALA,
spisovatel

Neboť my jsme hospodáři ve své zemi

Jsou události, které — byť tragické — jsou-li vyprávěny některými lidmi, vzbuzují v posluchači spíš úsměv. Jsou veselé příběhy, které — vyprávěny lidmi opačného typu — vzbuzují jen hluboký smutek. A jsou čer- né na bílém otištěné články, provolání či rezoluce, které mohou vyvolat jen pocit trapnosti. A politování nad jejich autory, kteří prodali i jistotu vlastního bytí za tučný příspěvek z nepřátelské kapsy. Mezi tuhle smutnou a zruďnou kapitolu prodejnosti člověka patří apel 77, podepsaný, jak výstižně nadepsalo RP svůj komentář z 12. ledna t. r., »zaprodanci a samozvanci«.

Jak také jinak nazvat signatáře tohoto koupeného pamfletu? Říkám otevřeně na jejich adresu jako člověk, který od svých šestnácti let psal poezii, romány pro mládež, divadelní hry i scénáře se všemi možnými nedostatky vlastního tvůrčího růstu, i jako jednomyslně zvolený vedoucí tajemník Svazu českých dramatických umělců, který v téhle funkci za dobu téměř pěti let pookřál mezi nej přednějšími českými i slovenskými tvůrčími pracovníky divadla, filmu, televize i rozhlasu: kam až jste to, pánové, za cizí peníze dospěli? Což není docela prostým a přesvědčivým důkazem, kde stojí naši umělci ze všech oblastí dramatického umění, obyčejný fakt, že z 290 členů ustavujícího sjezdu našeho svazu máme před II. sjezdem SČDU více než 700 řádně přijatých členů z řad národních a zaslužitých umělců i z řad těch umělců, kteří se přesvědčili o omylech ve své minulosti a poctivě dokázali svým talentovaným angažovaným uměleckým projevem, kam opravdu patří? Není tím důkazem i relativně nejpočetnější růst našeho členství z řad mladých umělců a další stovky žádostí o členství ve svazu, které nyní nestačíme projednat v té úžasné tvůrčí atmosféře před naším II. sjezdem, v níž žijí všichni

naši členové? A není tohle všechno důkazem, když už si dovolujete argumentovat právem zastupovat náš lid, že naši dramatictí umělci nechtějí mít s vámi absolutně nic společného?

Oslovuji nyní vás, kteří patříte do mé nebo starší generace; vy jste kdysi rvali záživa živé maso z těch, kdož chtěli třeba v poezii psát o tak prostých a všestranně platných citech, jako je láska mezi mužem a ženou. A vy nám nyní chcete upravit právo milovat. Milovat svou zemi, svůj lid, svou stranu? Divíte se, že s vámi nechceme mít nic společného? Tolikrát jste všechno nás i sebe samy, zradili, protože slovo vlast a lid pro vás znamená jen objekt vlastního čachrování.

A to je ta pravá a ubohá příčina vaší nenávisti k naší rodné zemi, k naší komunistické straně a jejímu vedení. Nepatřím mezi ty, kteří umějí oslavovat veršem představitele našeho socialistického státu. Ale teď chci a budu psát o nich z vděčnosti ke komunistické straně a jejímu vedení v čele s Gustávem Husákem, opravdu naším soudruhem a dobrým hospodářem.

V Praze je ve chvíli, kdy bez jakékoli výzvy píší tenhle svůj příspěvek, teplá obléva. Roztávájí ledy, roztává sníh, a v ulicích hlavního města ČSSR, Prahy, je zato leckde blátivá vozovka: v zimě v létě totiž budujeme — bez ohledu na náročnost — naše hlavní město, svou architektonickou historickou částí jedno z nejkrásnějších na světě, v město nejmódnější. A žádné vaše »apely« nás v naší práci nezadrží: nás, dělníky, rolníky, vědce, techniky nebo umělce. Protože my jsme opravdu hospodáři ve své vlasti.

ARNO KRAUS,
básník, vedoucí tajemník
Svazu českých dramatických umělců

NAŠE ODPOVĚĎ

Realistické divadlo Zdeňka Nejedlého bylo, je a bude divadlem lidovým a socialistickým.

Jak jinak? Vždyť se narodilo jako dítě svobody, kterou nám vybojovali především sovětské lidi. Svůj program formovalo a probíjovalo v těžkých poválečných podmínkách ostrého třídního zápasu. Teprve Vítězný únor 1948 umožnil tento program plněji rozvinout a svobodně uskutečňovat.

Proto jakýkoliv pokus o »Antiúnor«, zahalený do sebeblbivějších slov a »sebeušlechtilějších« úmyslů je našemu divadlu naprosto cizí a neproje. Historie i naše vlastní zkušenosti nás nejdou tvrdě poučily a přesvědčily, že i ta nejvznešenější slova, jako je svoboda, demokracie a humanita, nemohou mít v třídně rozděleném světě svou absolutní platnost, protože jejich obsah je zákonitě podmíněn právě touto třídní realitou.

Proto jakýkoliv jiný výklad těchto pojmů a hodnot, ať se o to pokouší kdokoli, je abstraktní, idealistický a ve své podstatě protilidový a protisocialistický.

XV. sjezd KSC zcela objektivně zhodnotil dosažený stupeň rozvoje naší společnosti, úspěchy i nedostatky našeho socialistického státu. Jsme přesvědčeni, že vytvořený program XV. sjezdu KSC i cesty ke zkvalitňování a zdokonalování veškeré lidské činnosti ve všech oblastech našeho společenského života jsou v naprostém souladu nejen s Chartou Organizace spojených národů, ale i se zákony socialistické země.

Touto cestou chce jít i naše divadlo a svým programem, svou každodenní tvůrčí činností naplňovat usnesení XV. sjezdu.

To je naše odpověď.

Za aktiv funkcionářů společenských organizací RDZN zaslužilý umělec Zdeněk Buchvaldek a Bohuš Pastorek.

FRÁŇA ŠRÁMEK

Šťastné vydychnutí

Teď už nám na římsu neseďej,
nehoukej, sýčku,
už jsi se nahoukal habaděj
při měsíčku.

V okapu dupou holubi
a pohled vzhůru,
na nebi přešli na ruby
kdejakou chmuru.

Poplašené sirény upláchly,
kdo všechno upláchl
a my tu bez nich omládli
jak v rosných lukách.

MALE ZAMYŠLENÍ

Potřebné publikace

Společně se všemi pracujícími odsuzujeme pomlouvačné vystoupení stoupenců antisocialismu u nás i na Západě. Republiku si rozvracet nedáme a nedopustíme jakýmkoli způsobem narušit úspěchy v budování socialistické společnosti po XIV. a XV. sjezdu KSC, píší mimo jiné zástupci vedení divadla, stranic, odborové, mládežnické organizace a odborky SČSP v pražském Hudebním divadle v Karlíně. Protesty a rozhořčení vyvolal pamflet několika odrodilců našich národů. Lidé si na každém pracovišti uvědomují, že nejúčinnějším protestem je jejich dobrá práce. Umělci si uvědomují, že i na jejich poctivě tvorbě záleží, jak účinné bude působení na diváka, čtenáře, posluchače. Odhalovat pravou tvář buržoazní demokracie a na druhé straně pravdivě zobrazovat život lidí v podmínkách rozvoje vyspělé socialistické společnosti. To jsou hlavní cíle ideologické práce. Nic z toho se však neobejde bez poznání nejlepších duchovních hodnot kultury. Je třeba zdůraznit, že máme na mysli pokrokovou tvorbu a ne únikové módní směry, které po několika letech zapadnou.

O to, abychom poznávali v oblasti divadla kulturní hodnoty ostatních národů, se snaží také nová edice vydávaná Divadelním ústavem v Praze pod názvem Světové divadlo. (Vedle nepravidelně vydávaného časopisu připravuje editor i teoretickou řadu.) První svazek byl věnován Umění režie. Teoretici i praktičtí tvůrci se seznamují jak s významnými osobnostmi světového divadla, tak s inscenacemi, které mají mimořádný ohlas. I v této oblasti můžeme dokázat, že děláme mnohem více než ti, kteří se snaží pod tlakem vlastního nečistého svědomí namlouvat lidu kapitalistických zemí, že prý neplníme závěry helsinské konference. Opak je pravdou. Dokazují to fakta nejen v oblasti překladů umělecké literatury, dramatických děl všech oblastí, ale také na úseku teorie. Svědčí o tom také Světové divadlo, které pomáhá poznávat, co se děje jinde. Pomáhá nám, abychom si i nadále udrželi přední místo v evropské a světové divadelní tvorbě.

(da)

Cílem církví v ČSSR je podporovat rozkvět vlasti

Církev v Československu odsuzují autory a signatáře „charty 77“

(Čtk): Autory i signatáře smutně proslulého pamfletu charta 77 odsuzují ve svých prohlášeních rada židovských náboženských obcí v CSR, věřící pravoslavné církve v ČSSR, náboženská společnost čs. unitářů, úzká rada jednoty bratrské a představitelé církve československé husitské.

„Právě naše, početně sice malá náboženská společnost, může velmi dobře srovnávat období nedávné minulosti, ve které občané židovské národnosti byli skutečně zbaveni všech lidských a osobních práv, s dnešní situací, ve které žijeme jako svobodní a rovnoprávní občané v ČSSR,“ píše ve svém prohlášení představitel rady židovských náboženských obcí v CSR a pokračují: „Užíváme spolu se všemi ostatními občany tohoto státu všech ústavou a zákony nám zaručených svobod a práv, včetně svobody náboženského vyznání, jež nám dokonce stát i po hmotné stránce v plné míře zabezpečuje. Autorům tzv. charty 77 nejde o mír a svobodu, jde jim jediné o to, aby poškodili socialistické zřízení a jemu oddaný lid, aby naháněli vodu na mlýn těch reakčních živlů ve světě, které socialismus nenávidí a nechťejí světu dopřát klidu a míru. Autoři tzv. charty 77,“ píše v závěru svého prohlášení představitel rady židovských náboženských obcí v CSR, „se takto postavili do jedné řady se všemi odpůrci ušlechtilé myšlenky míru a nezaslouhují si proto nic jiného, než naše odsouzení a pohrdání.“

Rovněž předseda metropolitní rady pravoslavné církve, metropolita pražský a celého Československa

Dorotej píše jménem svých věřících, že církvi pravoslavné i všem ostatním církvím a náboženských společnostem je zaručeno v naší zemi právo na existenci a činnost. „Proto na nás zapůsobila zdrcujícím dojmem informace našich sdělovacích prostředků o akci charta 77,“ píše ve svém prohlášení, „jejímž pomyslným cílem bylo, aby bezohledně otrásla autoritou našeho zřízení zejména za hranicemi. Žádný z našich věřících by podobnou chartu nikdy nepodepsal. Tím spíše nikdo nemá právo, aby za nás a ostatní občany vystupoval podobným negativním způsobem. Proto energicky odmítáme uvedenou akci“ — končí text prohlášení vedoucích činitelů pravoslavné církve v ČSSR, „která útočí proti našemu socialistickému státu. Jednou z předních zásad pravoslavné církve v ČSSR nadále zůstává upřímná a čínorodá podpora dalšího budování milované vlasti a vytváření podmínek pro její hospodářský a kulturní rozkvět.“

Stejně tak v prohlášeních náboženské společnosti čs. unitářů, úzké rady jednoty bratrské a církve československé husitské je obsažena jednoznačná podpora výstavby socialistické společnosti v ČSSR a odsouzení autorů i signatářů charty 77, v níž jsou napadány základy našeho socialistického zřízení.

POZNAMKA

Zneužívají smrti

Západní sdělovací prostředky znovu zesílily v posledních dnech svou protičeskoslovenskou kampaň. Za záminku si tentokrát vzaly skon jednoho z hlavních mluvčích tzv. charty 77 prof. Jana Patočky, který zemřel po několikadenní hospitalizaci v nemocnici na mozkovou mrtvici. BBC přiznává, že »jeho obdivovatelé z akademických kruhů v zahraničí« měli již dříve »obavy o jeho zdraví«, protože »Patočka měl vysoký krevní tlak«. A Daily Telegraph dodává: »Zřejmě nelze pochybovat, že jeho smrt uspišilo vypětí při formulování manifestu charta 77 a také to, že od prosince ho trvale pronásledovala tajná policie.« Ve skutečnosti však naše společnost byla vůči němu ohleduplnější a lidštější než jeho »přátelé«.

Pavel Kohout už v lednu v rozhovoru s Washington Post projevil obavy o zdraví starších »aktivistů«. Přesto však ti »mladí a zdraví« z organizátorů této kampaně, jež měla očernit jméno Československa v zahraničí a doma způsobit nějaký ten zmatek, poslali do přední linie prof. Patočku, o kterém věděli, že je, jak píše západní tisk, »nemocný, sešlý a vyčerpaný«. Věděli, že v prosinci prodělal vážnou srdeční krizi, přesto ho podněcovali do tohoto boje proti lidu a dokonce právě jeho vyslali, aby zvrátil účel návštěvy nizozemského ministra zahraničí v Praze. Někteří jeho přátelé dokonce cynicky prohlásili, že »když zemře, tak nám to pomůže«. Kdo je tedy vinen?

Profesor Patočka, jak uvádějí některé západní listy, sám prohlásil, že vyšetřující orgány s ním »při výslechu korektně zacházely«. To však jiným listům nevadí, aby o něm nepsaly jako o »oběti policejní zvůle« či dokonce, aby šířily takovou lež, jako že by Patočka »zemřel v rukou policie«, jak napsal portugalský Ó Capital. Přitom však západní tisk otiskuje obsáhlý spis, který prý Patočka napsal na nemocničním lůžku 8. března a který by nemohl napsat v špatném duševním stavu. Už z toho je tedy zřejmé, že skončil přirozenou smrtí.

Lidé umírají v každém věku. Britský ministr zahraničních věcí Anthony Crosland skončil 19. února, ač o deset let mladší než prof. Patočka, stejnou smrtí — mozkovou mrtvici. Nikdo však z toho nikoho neobviňoval a nerozviňoval kolem toho kampaň. V Československu však zřejmě nesmí zemřít někdo, kdo si získal pověst odpůrce režimu, aby to nebylo západní buržoazní propagandou zneužíváno proti našemu socialistickému zřízení.

Smrt každého člověka je věcí tragickou. Rozhodně však nesvědčí o humanismu, jestliže se někteří pokoušejí z ní vytloukat politický kapitál a zneužívat ji k pomlouvačné kampani.

(dra)

Usvědčují je jejich přátelé

Spontánní odpovědi, které politickým ztroskotancům a samozvancům dali a dávají v těchto dnech naši pracující, byly pro některé lidi nemilým překvapením. Ještě před několika dny rozšiřovala vídeňská kancelář agentury Reuter o autorech pamfletu »charta 77« chvástavě stejně jako lživé tvrzení, že to není »jen malá skupina disidentů«, ale že představují »lid Československa«.

Nyní promluvil skutečný lid Československa. Hospodář této země, lidé, kteří dnes a denně v závodech, na vesnicích, v ústavech a ve školách uskutečňují společný program tvorby nových hodnot, program našich politických, hospodářských a sociálních jistot.

Naši pracující rozhořčeně odmítají, aby se nějakí samozvanci vydávali za jejich mluvčí, aby byli ztotožňováni s jejich protisocialistickými názory. Oprávněně se rozhořčují i ti naši spoluobčané, kteří se v roce 1968 stali obětí nejedné dezinformace, nejedné demagogické kampaně, kteří se však ze svých chyb dostatečně poučili a v žádném případě nechtějí být zkrachovalými kontrarevolucionáři znovu zmanipulováni.

»Ať pomlouváči nepočítají s tím, že se naši lidé dají natchytat na libivé fráze,« napsal na stránkách Rudého práva předseda závodního výboru ROH montážního závodu CKD Dukla z Prahy Jindřich Bača.

Učitelé, studenti a pracovníci pedagogické fakulty v Nitře připomínají na stránkách Pravdy, že mají ještě v živé paměti to, co v letech 1968 až 1969 předkládali titíž lidé, kteří dnes vydávají pamflety proti socialismu. »Považujeme za nutné říci jim své rozhodné ne!« praví se v rezoluci z Nitry.

»Přestože v naší brigádě nejsme všichni členové strany,« prohlašuje ve svém stanovisku jeden z kolektivů brigád socialistické práce v Oděvním průmyslu v Prostějově, »chceme ujistit ústřední výbor strany a vládu CSSR, že stojíme za jejich politikou a budeme je i nadále svou angažovanou prací podporovat, protože slouží míru a pracujícím.«

Ve Vítkovicích — železárnách a strojírnách Klementa Gottwalda se konaly ve čtvrtek desetiminutovky, na kterých přes 20 tisíc pracujících pomlouvačnou akci zbytků domácí reakce a kontrarevoluce jednoznačně odsoudilo.

Podobný hlas zazněl tento týden z tisíců a desetitisíců pracovišť. Nechává nikoho, ani domácí reakcionáře, ani jejich přátele v kapitalistickém světě, na pochybách, kdo má právo mluvit jménem této země, jménem téměř 15 miliónů našich lidí.

□ □

Samozvanci by před světem (rozuměj kapitalistickým) rádi vystupovali nikoliv jen jako hrstka, již skutečně jsou, ale jako »společenství«, jak si nabubřele napsali i do svého pamfletu. Jak můžeme soudit podle reakčního tisku, tvrdili, že nechtějí »z toho dělat politickou akci nebo vytvářet základnu pro opoziční činnost« (J. Hájek). Ale jejich přátelé v různých agenturách a reakčním tisku je však mezitím dostatečně usvědčují z průhledného farizejství.

Zcela bezostyšně a s potěšením píše o svých lidech z ČSSR jako o »opoziční«, »protivnických režimu«, jako o »vystoupení proti úřadům«. Italská La Stampa nechala promluvit emigranta Pelikána, který prozradil, že účelem pamfletu »je sjednotit v daném okamžiku různé opoziční proudy ke společné akci«.

Jinde by si přáli, aby se celá východní Evropa stala »výbušným faktorem« (Daily Telegraph). S těžko tajenou radostí si reakce pochvaluje, že »aktivita nespokojenců ve východních zemích má velký význam, neboť právě letos v létě se sejdou signatáři Závěrečného aktu z Helsink v Bělehradě« (La Libre Belgique). Sídlo v pytli prostě neutajila...

Autoři pamfletu vyhlášovali, že prý jsou jen jakýmsi volným sdružením. Buržoazní tisk však prozrazuje, že signatáři si jmenovali do svého čela tři »mluvčí« (Hájka, Havla, Patočku), že jsou i tři »zastupující mluvčí« a že další samozvanci budou plnit »dílčí úkoly«. Reakční tisk zcela otevřeně píše o tom, že jde ve skutečnosti o pokus vytvořit ilegální organizaci, která si předsevzala konkrétní politické cíle — kontrarevoluční cíle, něco na způsob hesla »svoboda místo socialismu«, jakoby opsaného z programu CSU. Italský list Corriere della Sera se vyslovil o tomto programu velmi jednoznačně — »připomíná program roku 1968«. A reakce přece dobře ví, co je pod tímto kódem třeba rozumět...

Samozvanci sklízeli neskrývaný potlesk všeho reakčního tisku. Ve své době však nenašel tento tisk dost místa, aby seznámil svou čtenářskou veřejnost s plným textem Závěrečného aktu, který jménem svých národů podepsali nejvyšší představitelé 35 států a který ve vztazích mezi zeměmi různého společenského systému utvrzuje zásady mírového soužití, dobrého sousedství, vzájemného porozumění. Na pomluvy socialistických zemí se však zřejmě místa v tomto tisku vždycky najde dost. I dnes, v případě hanopisu, jsme svědky bezuzdných tendenčních pomluv, vědomé a zlobné dezinformace.

Reakční tisk se předstihuje v líčení různých dojemných pohádek ze života »trpících disidentů«. Prý jsou nyní každodenně masově zatýkáni. Vyšetřování, které zcela zákonitě a zákonem vedou příslušné československé úřady, buržoazní sdělovací prostředky dramatizují podle jimi osvědčené zásady »dělat z komára velblouda«. V této dojemné péči o hrstku odpadlíků vyniká obzvlášť tisk britský — jako by chtěl překřičet krvavé masakry ze Severního Irsku a dlouhý seznam 1700 lidí, kteří zde byli za osm let povražděni. Podobné komplexy si v této pomlouvačné protičeskoslovenské kampani hojí ovšem i jiní.

Obzvlášť jeden výtečník hraje svým reakčním čtenářům ze Západu pravou komedii. Den co den napájí své vídeňské či bonnské přátele nejednou pomlouvačnou historkou. Bonnský zpravodaj listu Times se do slova zalykal obdivem, když ličil svým čtenářům, jak tento hrdina »chladnokrevně hovořil telefonicky s listem The Times v době, kdy policie bušila na dveře jeho bytu...«. Na druhý den stejný aktér »na telefonický dotaz agentury AP sdělil, že policie v uplynulých asi 15 minutách zvonila nepřetržitě u jeho bytu a klepala na dveře, on však neotevřel...«. A z pekla štěstí měla i vídeňská kancelář agentury Reuter. »Voláte v pravou chvíli,« řekl jí hlas z Prahy. »Policie, nebo abych se vyjádřil přesněji, pracovníci Bezpečnosti stojí před mým bytem, ale nepustil jsem je!«

Kdysi, před léty, skládal básně, jak jednou rukou verše píše, v druhé drží revolver. Svět se s ním mezitím podivně potočil, místo veršů sepisuje pamflety a v druhé ruce — jestliže neztratil svou básnickou obrazotvornost — zase drží revolver. Zase...

Jen s tím rozdílem, že s ním dneska mluví na opačnou stranu než před lety...

□ □

Jeden západoněmecký »teoretik ideologické války«, doktor psychologie a sociologie Georges Domeyer, odborník západoněmecké špiónážní služby pro masové sdělovací prostředky, řekl, že v roce 1971, ve chvíli, kdy si myslel, že ho nikdo nepovoláný neposlouchá, tato pozoruhodná slova:

»V devětašedesátém už nám bylo jasno, že s nějakým definitivním a zásadním zvratem v Československu nemůžeme vůbec počítat (...) Jediné, na co jsme mohli hrát a hráli, bylo, co nejdéle udržovat neklid a pocit nejistoty v zemi. Tady mohl prospět Kohout (vyslovil »Kochut« — pozn. red.) a další spisovatelé a novináři. Proto jsme se rozhodli do nich prostřednictvím druhých a třetích podstavených osob investovat. Nenápadně, aby Bundes Nachrichten Dienst (výzvědná služba NSR — pozn. red.) nebylo přímo vidět (...) Chtěli jsme, aby působili dvěma směry — u nás aby vytvářeli svůj obraz současného socialismu a doma udržovali neklid.« (Citát jsme si vypůjčili z článku, který přinese nejbližší číslo Tvorby.)

Pan Domeyer byl ve své sdílnosti nanejvýš výmluvný. A byli bychom velmi naivní, kdybychom za pokusem o vytvoření ilegální rozvratné organizace, která si chtěla říkat »charta 77«, viděli jen neškodný cár papíru a v jejich organizátorech čísfounké, bělouňké, hloupoučké beránky, kteří to přece myslí se socialismem v naší zemi tak dobře. Byli bychom velmi naivní, kdybychom agenturu Reuter či Springerův Welt a jiné reakční hlásné trouby měli považovat za jakési arbitry či soudce ve vztazích mezi socialistickým státem a lidmi, kteří se jej pokoušejí pod heslem »zlepšení socialismu« rozvracet.

Ne, naivní nejsme a nebudeme.

Jeden ze zmíněných beránků si v těchto dnech po přečtení článku v Rudém právu Ztroskotanci a samozvanci (12. ledna) a po prvních rozhořčených hlasech našich lidí postěžoval jedné západní agentuře, že vlastně »charta« nebyla dosud v Československu uveřejněna, že ji ti, co ji v naší veřejnosti nyní kritizují, nečetli a že by se proto »nemělo kritizovat něco, o čem se nic neví«.

Je to mírně řečeno prapodivné postesknutí. Jak se totiž ukazuje, »signatáři« — mnoho z nich — podepisovali pamflet takřikajíc in bianco, aniž znali, co je jeho obsahem. To samo o sobě leccos naznačuje. A že jsme neuveřejnili hanopis my, v našem československém tisku, jak se předhazuje nám? Je to docela jednoduché a řekněme to nahlas a jasně všem, přátelům i nepřátelům: náš tisk není orgán reakce, tím spíše neposkytne tribunu juntě kontrarevolučních samozvanců. Ani sebevětší naivka nemůže od nás očekávat, že dáme slovo rozvratníkům hanobícím naši socialistickou společnost. Rozšiřovat protistátní materiály je činnost protispolečenská a trestná.

□ □

»Stačilo mně,« napsal ve Večerní Praze zámečník z ČKD Tatra Smíchov J. Straka, »abych si v Rudém právu přečetl jména několika signatářů charty 77 a hned jsem věděl, o co jde. Jsem přesvědčen, že »pánům obroditelům« u nás štěstí nepokvetě. Moc si vážím slov prvního dělnického prezidenta Kl. Gottwalda: Naši republiku si nikým rozvracet nedáme.«

Jasná slova. Jako by je dělník ze smíchovské Tatrovky řekl za nás, za všechny.

VÁCLAV DOLEŽAL

ODPOVĚĎ PRACUJÍCÍCH VŠEM, KDO HANOBÍ NAŠI VLAST V socialismu je naše síla a jistota

Se Sovětským svazem a nikdy jinak ● Obětavou prací proti výmyslům a nenávisti odrodilců

PRAHA 18. ledna (Od našeho zpravodaje) — »Jsme krajně rozhořčeni jednáním autorů tzv. charty 77, kteří špiní naši republiku a vymoženosti socialismu,« uvádějí členové mládežnického razičského kolektivu brigády socialistické práce předáka Jána Siváka z Dolu Antonín Zápotocký v Orlové. »Odpovídáme těmto lidem rozhodnutím překročit úkoly šesté pětiletky o více než tisíc metrů vyrubaných důlních chodeb v kameni. Obětavá práce našeho kolektivu v těžkých podmínkách je projevem souhlasu s politikou naší strany a vedením státu. Zůstáváme věrni svému rozhodnutí dát všechny síly budování socialismu v naší vlasti.«

Proti signatářům pamfletu vystoupily v těchto dnech početné kolektivy pracujících z našich závodů a zemědělských družstev. Proti jejich útokům vůči naší vlasti, našemu spolenectví se Sovětským svazem a dalšími zeměmi socialistického spolenectví se ostře vyslovují také významné osobnosti našeho vědeckého a kulturního života.

Stanislav Sich, ředitel Galérie výtvarného umění v Ostravě: »Cílem provokační akce je narušovat mírový vývoj naší společnosti. V pozadí spatřuji taktovku dirigentů z řad zvlé mezinárodní reakce.«

Zasloužilý umělec, spisovatel František Kožík: »Naši lidé touží po klidu k soustředěné práci. Všechno, co se tomuto procesu staví v cestu, nám škodí. Tím spíš, když jde o akce vyvolané z center míru nepřátelských. Plně to platí i v případě tzv. charty 77.«

Ředitel Divadla na Vinohradech, zaslužilý umělec Zdeněk Míka: »Není rozhodující, jakými slovy kryjí své sobecké zájmy. Rozhodující je, že jdou proti zájmům lidu. V jednom mohou mít jistotu. Pracující této země jimi budou vždy opovrhovat.«

Filmový režisér, zaslužilý umělec Jaroslav Balík: »Nemám chuť ani čas se nechat od tvořivé práce vytrhovat a zdržovat projevy autorů pamfletu.«

Prof. MUDr. Mojmír Fučík, přednosta IV. interní kliniky Fakulty všeobecného lékařství Univerzity Karlovy v Praze: »Snůška nepravd, lží a pomluv odpovídá jménům těch, kteří tento „dokument“ podepsali. Své protistátní výpady plné nenávisti ke všemu, co je spojeno se socialismem, protizákonně vyvážejí za hranice a prodávají za jidášský peníz západním sdělovacím prostředkům.«

Členka výboru Svazu českých spisovatelů, spisovatelka doc. dr. Božena Rotterová, CSc.: »Pamflet je v rozporu se zájmy našeho lidu a slouží antikomunistické propagandě.«

Filmový režisér, dramaturg a scenárista dr. Vojtěch Trapl: »Zřejmě mají pocit méněcennosti a neuspokojení, protože jim chybí jistota pramenící z poctivé práce pro společnost. Trpí komplexem velikášství, i když je nikdo nepověřil a neurčil za mluvčí národa.«

Prof. dr. Miloslav Matoušek, DrSc.: »Pánové vědomě překrucují fakta. Je to nepatrná skupina „elitářů“, která

se nepoučila z porážky. Lid této republiky je odmítá nejen slovy, ale i skutky.«

»Jsme šťastni z vynikajícího výkonu,« řekl Ján Bobocký, předák brigády socialistické práce z Dolu Mír v Novákách, když dosáhl s kolektivem nového československého rekordu v ručním sténovém porubu při použití individuální výztuže. »Tím jsme dali nejpádnější odpověď zkrachovancům a zpochybujícím v hanopisu úspěchy naší socialistické společnosti. Vždy jsme stáli a stojíme za politikou naší strany.«

Delegáti 45tisícového kolektivu pracujících oborového podniku Škoda Plzeň ve svém stanovisku prohlašují: »Jsme hrdi na své úspěchy. V duchu Gottwaldova hesla Republiku si rozvracet nedáme! Ujistujeme signatáře hanopisu a jejich stoupence, že jim neposkytneme ani jedinou šanci k rozkladnému působení.«

Pracovníci Závodů průmyslové automatizace v Prešově napsali: »Autoři

se prohlašují za lidumily. Najednou jim leží na srdci osud naší vlasti. Máme v živé paměti důsledky jejich politiky v krizových letech, kdy nás dovedli na pokraj katastrofy.«

Pracovníci Slovenské televize odsoudili autory pamfletu slovy: »Pod hanopisem jsou jména lidí, kteří v roce 1968 dezorientovali veřejnost a vyvolali hlubokou krizi celé společnosti. Její následky musely statisíce napravovat usilovnou prací. Dnes znovu znevažují odhodlání širokých vrstev lidu budovat rozvinutou socialistickou společnost.«